

DE TRE KJEDE LEDD

ODD FELLOW ORDENENS MAGASIN
99. ÅRGANG - NR 1/21

Symposium
i Bodø

4

HÅP

10

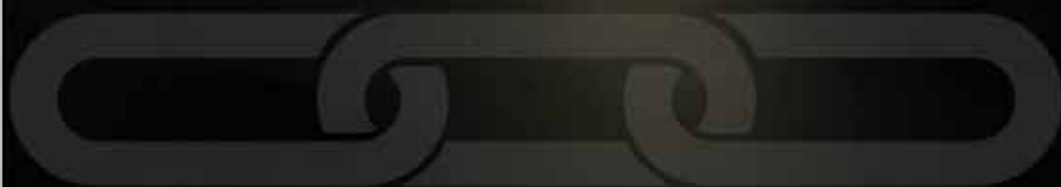
Å være
en venn

16

Begreper til innsikt
og forståelse

32

2021

STOR SIRE

Det går mot vår og vi håper på lysere tider

Det er og har vært et særdeles utfordrende år. Siden mars i fjor har det meste av ordensaktiviteten stoppet opp. Med COVID-19 og smittevernbegrensninger har det vært vanskelig å gjennomføre både møter og sammenkomster. Kjernen i vår virksomhet foregår i hver loge og leir der målet er å gi hver søster og bror et godt utbytte av å være en Odd Fellow, der de trives og føler en tilhørighet til fellesskapet. Kontakten og oppfølgingen har måttet finne nye veier der digitale møter og telefonsamtaler har blitt viktige for mange og vært et lyspunkt i tilværelsen i en utfordrende tid, men dette kan aldri erstatte fysiske logemøter og leirslagninger.

Smittesituasjonen er fortsatt ulik rundt i landet. Det ser ut som nye mutasjoner av viruset gjør at smittetrykket øker i enkelte områder og at smitten sprer seg i flere alderssegmenter. Nå håper vi at vaksineringsen skal virke slik at en sakte, men sikkert kommer tilbake til mer normale forhold. Forutsatt at smittevernradene følges og smittesituasjonen lokalt er lav, kan logene og leirene gjennomføre møter. I og med at smittesituasjonen er så forskjellig er det hver enkelt loge og leir som avgjør om de ønsker å avholde møter i samråd med og etter tillatelse fra DSS i distriktet. Er en i tvil så kontakt kommunelege eller lokalesmittevernkontorer for gode råd og lokale retningslinjer. Inntil vi igjen kan ta opp aktiviteten oppfordres det fortsatt til Teams/nettmøter og andre måter å holde god kontakt på.

Selv om en kan fortvile og motløsheten lett kan feste grepet, er det viktig å ikke miste håpet. Heldigvis er håpets kraft stor, og tendensen til ikke å gi opp selv i den svarteste situasjon er sterk hos mennesket. Også i Ordenens rituelle og etiske budskap er håp viktig. Det sies at det å bevare håpet er å være lykkelig. Aldri å ha noe håp er å være ulykkelig. La oss bevare håpet om en lykkelig frem-

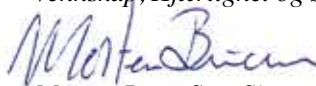
tid for den verden vi lever i. I disse dager der det er lett å bli grepet av frykt, er det ekstra viktig å skape håp, for å sitere Nelson Mandela: "Må dine valg være en refleksjon av håpene dine, ikke av frykten din. "Håpet gjør oss lykkelige, gir oss styrke og lar oss nærme oss våre mål.

Min gamle lærer og mentor Nils Arne Eggen har hatt mange visdomsord. Han sa; ikke glem; «There is hope in a hanging snore.» Det handler ofte om selve innstillingen til livet og ikke bare om hvordan vi har det, men også om hvordan vi tar det. En positiv

livsinnstilling gir krefter til å klare seg bedre gjennom livets motbakker. Vi har selv ansvar for vårt eget liv og våre egne reaksjoner og i stor grad kan vi velge en positiv eller negativ innstilling. Ingen er født pessimister det er noe vi selv har valgt å være. Å øve seg på å være optimist, har god effekt. Selv om vi ikke kan forandre personligheten vår, kan vi endre innstillingen til hva vi velger å tenke om det som hender oss. Ved å se etter mulighetene kommer ofte løsningene.

Jeg har funnet mye glede og inspirasjon i sangene til Jahn Teigen og hans budskap om det å være en optimist. Han synger; «Jeg har en drøm at vi tar vare på hverandre og gir det beste i oss selv til andre. Jeg tenker opp når jeg er nede. Jeg vet det går bra til sist. Så lenge jeg lever her er jeg en optimist. Så hold ut, hold sammen, slå ring om det vakre som fins, slå ring om hverandre, slå ring om din bror og alt det som spirer og gror».

Med broderlig hilsen i
Vennskap, Kjærlighet og Sannhet

Morten Buan Stor Sire

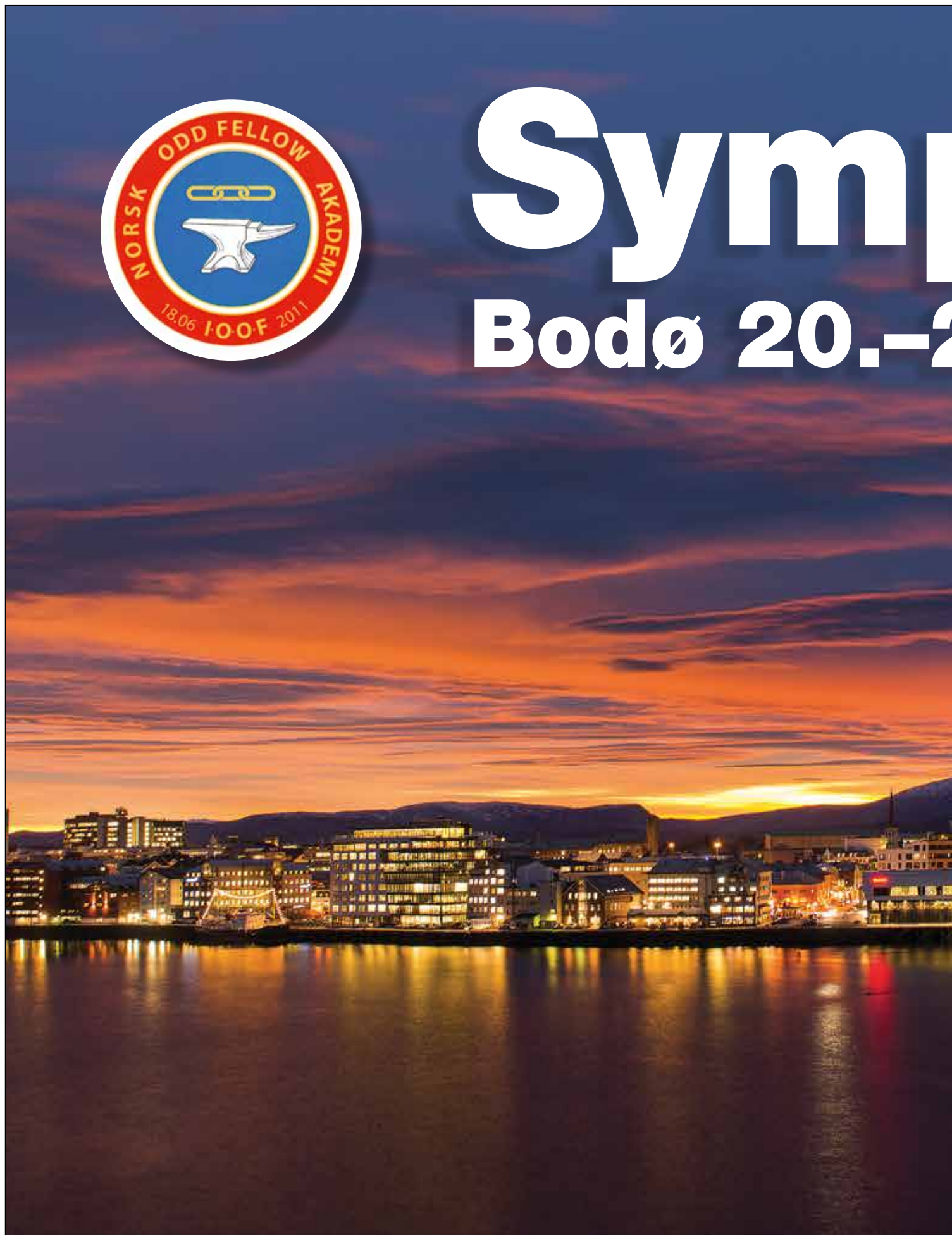
Stor Sire har ordet	2
Symposium i Bodø	4
Når tid blir dyrebar	9
HÅP	10
Eleanor Roosevelt - en Rebekkasøster?	13
Å være en venn	16
Odd Fellow over alt	20
Lever vi i samsvar med verdiene vår Orden står for?	30
Begreper til innsikt og forståelse	32
Et godt logeår i ei underlig tid	35
Å etablere et tredje Ordenshus øst i Agder - Distrikt 22	37
Vi gikk og vi gikk	40
Rebekkløse nr. 128 Sarah og annerledesåret	43
Redaktørens hjørne	46
Siste side / dikt	48

Symposium

Bodø 20.–21. juni 2011

posium

22. august 2021

Velkommen til Bodø

Arrangementskomiteen for Symposiet i Bodø

NORSK ODD FELLOW AKADEMIs SYMPOSIUM I BODØ 2021

20. – 22. AUGUST 2021

*Hva kan du gjøre og oppleve i Bodø før, under og etter symposiet i 2021,
Luftfartsmuseet, Kaféer og restauranter eller Saltstraumen?*

**Husk: Du må også melde deg på symposiet via
NOFA sidene på www.oddfellow.no**

NORSK ODD FELLOW AKADEMI SYMPOSIUM I BODØ 2021

20. – 22. AUGUST 2021

Budordene i vår tid.

Hva betyr budordene for oss i dag, hvilken betydning har de for Odd Fellow Ordenen og hva betyr de i samfunnet.

■ Fredag 20. august Budordene sett utenfra. Trenger vi budordene i dagens samfunn

KL 1300	Åpning av symposiet. Stor Sire, Varaordfører Bodø, DSS
1330	Kulturelt innslag Bodø kulturskole
1400 – 1500	Foredrag ved Per Anders Nordengen. Odd Fellows budord, aktuelle i dagens samfunn?
1500	Kaffe
1530 – 1630	Foredrag ved Gjermund Gryt, budordene, refleksjoner sett i et nord norsk perspektiv.
1630 – 1700	Reiseberetning ungdommer fra Bodø som har deltatt på Odd Fellows ungdomsprogram- EYT
1800	Avmarsj til ordenshuset i Bodø.
1900	Tilstelning Ordenshuset

■ Lørdag 21. august Budordene – Ordenens utfordringer

0900	Åpning
0915	Preses tale – Norsk Odd Fellow Akademi – utviklingstrekk – nåtid og fremtid.
1000	Foredrag Kjell-Henrik Hendrichs Budordene – en reise i historien fra Egyptens rike og til i dag – refleksjon over aktualitet og historie.
1045	Pause
1100	Oppdra de foreldrelose – samarbeidet med SOS barnebyer – rapport fra Malawi – utfordringer for Odd Fellow barnebyen i Ngabu.
1130	Ingen skal drukne – RS Oddfellow III – samarbeidet med Redningsselskapet – et tilbakeblikk på landssaken -rapport fra mannskapet
1200	Lunsj
1300	Konsert Bodø Domkirke – tid for refleksjon og ettertanke
1400 – 1600	Tema Begrave de døde – omsorg ved og etter livets slutt Foredrag Forening for barnepalliasjon Natascha Pedersen – Når omsorgen teller mest Foredrag fra LEVE -forening omsorg etterlatte ved selvmord – Odd Eidner Ordenens utfordringer omsorg ved og etter livets slutt – oppfølging etter brødre/søstre som dør – etter begravelsen– Ordensmedlemmenes Begravelseskasse – DSS Frank Ellefsen
1600 – 1800	Besøk RS Odd Fellow III
1900	Festmiddag

■ Søndag 22. august NOFA Seremoniell del

0900 – 1100	Seremoni – galla
1100	Slutt

Overnatting Scandic Havet

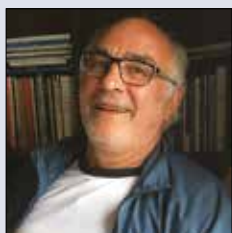
Priser per natt: Enkeltrom fredag – søndag kr 1.050,- Dobbeltrom fredag - søndag kr 1.150,-

Bestilling av hotellrom gjøres via mail: meeting@scandichotels.com, mailen merkes med bookingkode BODD170821, og med att. Monica. Rabaterte priser gjelder for perioden 18.- 22. august 2021.

Husk: Du må også melde deg på Symposiet via NOFA sidene på www.oddfellow.no

Per Anders Nordengen (67) er prest, foredragsholder og forfatter. Per Anders Nordengen er en av landets mest etterspurte foredragsholdere. Han er kjent for sin muntlige fortellerform og sin evne til å formidle alvor med glimt og humor. Nordengen skal snakke om: Budordene aktuelle i dagens samfunn.

Gjermund Gryt, pensjonert prest i Den norske kirke, styreleder for Kirkens Bymisjon i Bodø. Gryt skal snakke om: Budordene – en refleksjon med nord-norsk perspektiv.

Natascha Pedersen, generalsekretær i Foreningen for barnepalliasjon. Skal snakke om: Når omsorgen teller mest.

Odd Eidner, prest, forfatter og foredragsholder og aktiv i kriseteamet i Bodø kommune. Eidner skal snakke om LEVE – foreningen omsorg etterlatte etter selvmord.

Frank Ellefsen, byråleder i Jølstad Begravelsesbyrå, bedemann og Distrikt Stor Sire i Distrikt nr 14 Vest-Agder. Ellefsen skal snakke om Ordenens utfordringer rundt omsorg ved og etter livets slutt. Hvordan følger vi opp søstre og brødre?

Foredragsholdere på Symposiet

TRENGER DU NY LIVKJOLE

ELLER NYTT LOGEANTREKK?

Jakke, benklær og sort vest.
kun kr 2790,-
(+ porto og oppkravsgebyr.)

Jakke, benklær og sort vest.
Skjorte, hvit sløyfe og hvite bukseseler.
kun kr 3640,-
(+ porto og oppkravsgebyr.)

Gjennom en av Europas ledende produsenter av livkjoler tilbyr vi et kvalitetsprodukt basert på beste tilgjengelige materialer i 45 % ull og 55 % polyester.

Vi leverer i str.: 46, 48, 50, 52, 54, 56 og 58. Kort leveringstid med full bytte- og returrett.

Bestill på www.livkjole.no

- 24 timers ordretelefon: 62 52 86 66
- E-post: post@livkjole.no
- Post: Livkjole.no, Postboks 6, 2301 HAMAR

LIVKJOLE.NO
KVALITET TIL PRISBEVISSTE KUNDER

Livkjole.no drives og eies av TLC. © 2008-2020. TLC All rights reserved. TLC Postboks 6, 2301 HAMAR

Når tid blir dyrebar

Av redaktor@oddfellow.no Kilde: Materiell fra FFB

■ **Når timeglasset er i ferd med å renne ut. Når du er svak og sliten. Da trenger du et sterkt støtteapparat. Det vet vi.** (fra FFBs brosjyremateriell)

Noen ganger skjer det som ikke skal skje:

Et barn eller et ungt menneske blir alvorlig syk og skal dø. Den aller beste omsorgen vi kan gi det, er trygge omgivelser skapt spesielt for denne pasientgruppen. Dette tilbudet finnes i mange land, men foreløpig ikke i Norge.

Foreningen for barnepalliasjon FFB er en frivillig landsdekkende, diagnosenøytral medlemsorganisasjon som jobber for den lindrende omsorgen, kunnskapen og kompetansen for alvorlige syke og døende barn, kalt barnepalliasjon.

FFB jobber for at alvorlig syke og døende barn og deres pårørende skal oppleve kvalitet, trygghet og verdighet hele veien.

De små øyeblikkene blir mer dyrebare og viktige i livets siste fase, også når man vet at en er på vei dit. Kunnskapen om barnepalliasjon og

Natasha Kjærstad Pedersen

tilbudet som gis, varierer i Norge. Kunnskap til å kunne snakke om døden. Tid til å virkelig kunne se både barnet og de pårørende. Ressurser til at barnet og dets familie skal ha de samme kjente ansiktene og stemmene å forholde seg til gjennom hele sykdomsforløpet.

FFB har nå fått bevilgning og støtte til å bygge et barnehospice; Andreas hus

i Kristiansand. Dette blir Norges første av sitt slag. Det blir en nasjonal pilot og grunnstensnedsettelse skal skje i juni i år.

Andrea's hus blir beskrevet som en helhetlig tilnærming til barnepalliasjon der hele mennesket blir sett.

Natasha Kjærstad Pedersen er primus motor i FFB. Uten hennes innsats og stå-på-vilje og ikke minst hennes overbevisende argumentasjon, ville nok veien til et senter for barnepalliasjon vært mye lenger.

Du kan møte henne på NOFA Symposiet i Bodø der hun vil holde et foredrag om sitt engasjement.

Odd Fellow Ordenen v/Stor Sire har initialt gitt et bidrag på NOK 300.000 til byggingen av Andreas Hus. Vi ser helt klart at dette er i tråd med våre budord og vil vurdere ytterligere bidrag framover.

Har du et produkt en tjeneste du vil annonsere?

DE TRE KJEDELEDD

Ta kontakt med oss, vi kan hjelpe deg med design eller tilrettelegge annonsen til våre moduler

Kontaktpersoner, priser og formater på side 47

HÅP

Tekst og foto Anne Gunn Pedersen

■ Jeg var aldri redd for å dø.

Bjørn-Einar Bjerke var ofte å se på raske bein i turløypene i Søgne, både fordi han alltid har likt å være ute, men også fordi han vet hva fysisk aktivitet betyr for helsen. Så kom hjerneblødningen.

Britt og Bjørn-Einar Bjerke fikk hverdagen snudd på hodet da han ble rammet av hjerneblødning.

– Jeg våknet i åttetiden om morgenen og forstod med det samme hva som var skjedd, forteller Bjørn-Einar om den dramatiske augustdagen i 2019.
– Ring, ring! Uttalen var utydelig da han prøvde å meddele seg til kona Britt. Han klarte heller ikke å røre høyre ben og arm.

Andre gang

– Jeg prøvde og prøvde å gi beskjed, men fikk ikke ordene fram, det var en fryktelig følelse, sier han. Men Britt forstod, ringte 113, og

visste samtidig at dette hadde hun opplevd før, om enn på en annen måte.

– Det var i år 2000. Bjørn-Einar hadde vært på årsmøte i Fritidsnytt, et barnebarn var født denne dagen, og det var stor stas og feiring med kake og kaffe. Men han oppførte seg litt merkelig og reagerte ikke spesielt på nyheten om barnebarn, var bare opptatt av å komme seg hjem. En stund senere begynte synet å svikte, og vi forstod at han måtte ha legehjelp, minnes Britt.

Historien om håp

Eks Overmester Bjørn-Einar Bjerke er en aktiv og kjær loge-bror i Odd Fellow loge nr 89 Skagerak i Kristiansand.

En aktiv bror både i drift og i bygging av fellesskap. Hans historie om å komme seg etter et alvorlig hjerneslag, er en historie om håp. At håpet om å bli bedre og mer funksjonsfrisk, alltid er motivet for å drive trening.

Et hjerneslag er livstruende. Og skadene kan være mangeartede. Det er krevende å skulle møte de utfordringer som kommer i rekonvalesensen av denne sykdommen. Da er det viktig å beholdet håpet.

- Kan min historie være til hjelp og motivasjon for noen, er det verdt det, sier Bjørn Einar.

Det viste seg at Bjørn-Einar, som da var 52 år, hadde en pågående hjerneblødning, men han fikk heldigvis hjelp tidsnok. En hjertefeil ble også oppdaget, og kunstig venstre hjerteklaff ble satt inn. Siden første hjerneblødning har han i tillegg vært medisineret for høyt blodtrykk. Nå var det gått 19 år, formen var god, og Bjørn-Einar gikk lange turer flere ganger i uken.

At han skulle bli rammet på nytt var ikke i tankene.

Elektrisk rullestol, eller scooter, er blitt et viktig hjelpemiddel for å komme seg ut i frisk luft. Målet er likevel å kunne gå selvstendig igjen.

– Jeg opplevde å være helt restituert, sier han.

Så skjedde det altså likevel, og denne gangen var det kritisk.

Fysisk sterk

– Ambulansen kom etter 15 minutter, forteller Britt, som måtte se ektemannen bli fraktet ut på bære. Fra Åros i Søgne gikk turen til sykehuset i Kristiansand med ulende sirener.

– Det var veldig, veldig alvorlig, sier Britt med ettertrykk, før hun sier henvendt til Bjørn-Einar:

– Men du klarte deg. Du er sterk! Legen som tok i mot oss sa senere til meg at din gode fysiske form hadde reddet deg.

Selv opplevde han å være klar det meste av tiden. Noe som fort ble viktig var å få svar på prognosen.

– Jeg strevde med å få ordene fram, men legen skjønte etter hvert hva jeg spurte om. Svaret jeg fikk var imidlertid det eneste mulige på dette tidspunktet:

At det var for tidlig å si noe om. For Bjørn-Einar har tiden etterpå dreid seg om trening, med god hjelp av ergoterapeut, fysioterapeut, helsefagarbeider og logoped.

Mange tanker

– Det var mer alvorlig enn du forstod, fastslår Britt, som den første tiden måtte forberede seg på det verste.

– Jeg var aldri redd for å dø, men jeg forstod at det var alvorlig, sier Bjørn-Einar selv.

– Etter hvert innså jeg hva som hadde skjedd, og det eneste som gjaldt da var å gjøre det beste ut av det, reflekterer han.

At mange tanker svirret rundt er ikke til å legge skjul på, selv om det i starten kun var snakk om å overleve.

– Der og da var det å overleve hardt nok, men etter hvert kom tankene. Hva skjer nå? Ville jeg kunne gå igjen? Så var jeg veldig opptatt av om jeg kunne kjøre bil. Det har jeg alltid likt, men det bryr jeg meg ikke om lenger. Det som betyr noe nå, er å kunne gå uten hjelp, sier han. Drømmen er å kunne gå lange turer igjen. Det er et mål.

– Men jeg innser jo at jeg er veldig hardt rammet, legger han til.

Opptrening

Så fort Bjørn-Einar ble i stand til det, etter tre kritiske uker på sykehus der ingen visste hvordan det ville gå, kunne han starte den lange veien tilbake. Første mål var å kunne sitte i en stol, så å kunne stå, deretter å kunne ta de første skrittene, hele tiden med tett oppfølging av leger og sykepleiere. Seks uker på Kongsgårdheimen ble neste fase, før han kunne komme hjem til leiligheten på Åros.

– Man forsøker gradvis å komme tilbake. Jeg har vært rundt Kvernhusvannet to ganger, riktignok ved hjelp av rehabiliteringstjenesten, og deg, sier Bjørn-Einar og ser på Britt. For henne er selvsagt hverdagen også endret.

– Det er jo ganske tøft. Han må ha mye hjelp. Den høyre hånden er delvis lammet, han har i tillegg spasmer, så det meste må tilrettelegges, sier hun.

– Jeg klarer en del, men alt tar så mye lenger tid, supplerer Bjørn-Einar og legger til at han er sjeleglad for

Jeg har valgt å være åpen om min situasjon. Heldigvis er ikke de kognitive funksjonene skadet, sier Bjørn-Einar Bjerke.

at det ikke er noe kognitivt, at det ”bare” er fysisk.

Et seks ukers opphold for opptrening på Vikersund Bad ble det på sensommeren, og nå har han privat fysioterapi to ganger i uken, kombinert med egentrening. Korona har riktig nok bremsset denne behandlingen i perioder, senest nå i høst.

– Trist, men forståelig, sier han om det.

Håpet er selvsagt at situasjonen bedrer seg raskt. Fysioterapi er uten tvil viktig.

Velger å være åpen

– Kan man ha gode dager likevel, selv om livet er endret radikalt? Britt tar ordet.

– Det er jo en vanskelig situasjon, det sier seg selv. Sykdommen er tøff, og Bjørn-Einar blir fort sliten. Det som kan være enkelt når man er frisk, blir så mye mer krevende nå.

Med en stor bekjentskapskrets kommer det ofte spørsmål om hvordan det går.

– Mange spør, og da sier jeg som det er. Jeg har valgt å være åpen om min situasjon, og mange jeg møter er flinke, de tar seg tid til å lytte.

Andre er mer overbærende og sier at ”dette går så bra så”. Det blir litt vel overfladisk, mener Bjørn-Einar og legger til:

– Man må nok ha vært gjennom det selv for å vite hva dette er. Jeg tror folk mener det godt, men ikke alle vet hva de skal si.

Sliten

Elektrisk rullestol er blitt et greit hjelpemiddel og gjør det mulig å komme seg ut på egen hånd, når været tillater det.

– Der sitter jeg trygt og godt, og da er jeg mer selvstendig. Det er hyggelig å kunne stoppe og snakke med folk, sier Bjørn-Einar.

– Opplever du fortsatt fremgang?

– Ja, det vil jeg si. Jeg har bedre ståbalanse, men alt tar tid. Folk jeg snakker med, og som har opplevd å få slag, har for øvrig ulik erfaring. Noen kan ha framgang etter to, tre, til og med ti år. Nye måter å trene på kan gjøre utslag. Så ja, jeg har tro på fortsatt framgang. Jeg regner med å kunne gå igjen, sier han bestemt. Tankene går tilbake til ungdommen da bryting og turn var hovedaktiviteten. Da var det trening og atter trening. Det minner om at vilje og egeninnsats nytter, selv om det nå kan skorte mye mer på kreftene. Begrepet ”å bli bra” bruker han ikke lenger, heller ”å bli bedre”.

Ikke sett deg til

– Hvordan er humøret? Bjørn-Einar ler litt.

– Opp og ned, opp og ned. Ingen dager er like, men jeg har alltid hatt et relativt godt humør, selv om jeg selvfølgelig har mine tunge stunder. Man vet at trening er nødvendig, men når du bare ikke har ork til det, hva gjør du da, spør han.

Uhell kan også skje, noe som kan skape vegring for å slippe taket i en arm å støtte seg til, som da både Bjørn-Einar og Britt gikk over ende i gågata på Tangvall. Han mistet balansen og dro henne med seg i fallet.

Bjørn-Einar Bjerke ble rammet av hjerneblødning i august 2019. Jeg er heldig som har et relativt godt humør, selv om jeg også har tunge stunder.

Heldigvis gikk det bra med begge to. Bjørn-Einar ønsker uansett å formidle det han vet er det viktigste for de som rammes av slag, og som han håper og tror kan gi en bedre hverdag:

– Trening, trening, trening, ikke sett seg til. Om du blir sliten, ta hensyn til det, lytt til kroppen, men ikke gi opp, sier Bjørn-Einar Bjerke, som har et uttalt mål:

– Jeg ønsker å kunne gå uten hjelp rundt Tjomsevannet igjen.

FAKTABOKS:

Hjerneblødning

- Hjerneblødning kan oppstå i alle deler av hjernen, eller på hjernens overflate, og omfatter mellom 10-15 prosent av alle hjerneslag. Årsaken er at en blodåre i hjernen sprekker og blodet lekker ut i hjernevevet, eller på hjernens overflate. Dette fører til opphevet blodsirkulasjon. I tillegg tar hjernecellene skade av blodet som lekker ut, og det danner seg en hevelse i området.

- Den aller hyppigste årsaken til hjerneblødning er høyt blodtrykk. Blødningen oppstår raskt og uten forvarsel. Et studie viser at det er høyere forekomst av hjerneblødning blant pasienter som bruker blodfortynnende.

- Symptomene varierer ut fra beliggenheten. Halvsidig lammelse, ansiktsslammelse og eventuelt talevansker er de vanligste symptomene.

Kilde: LHL

Eleanor Roosevelt – en Rebekkasøster?

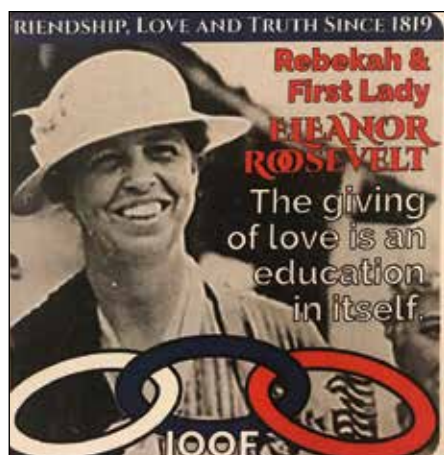
Av Jan Arne Flattun, Museumsbestyrer Odd Fellow Ordenens
Nasjonale Museum og Bibliotek

■ *I museet har vi et bilde av Franklin D. Roosevelt der han får sin 25-års Veteranjuvel 23.7.1940. I alle år har vi også fortalt at hans kone Eleanor Roosevelt var Rebekkasøster. Dette har vi basert på at vi har fått det fortalt, og at vi finner det på internett, som vist her.*

Franklin D. Roosevelt, 32. amerikanske president (1933–1945) og medlem av Odd Fellow Ordenen. Han ble innviet i Hyde Park I.O.O.F. Lodge nr. 203, i Hyde Park, New York, i 1912 og var et aktivt medlem frem til sin død i 1945. Han mottok flere priser og anerkjennelse fra Ordenen. Innføringen av Social Security System og National Health Insurance

er noen av ideene Roosevelt introduserte ved hjelp av "New Deal" som han angivelig lærte av sitt Odd Fellow medlemsskap.

Dersom vi går inn på den offisielle nettsiden til Sovereign Grand Lodge (SGL), så har de en side som viser kjente Odd Fellows.

Der finner vi blant andre Franklin D. Roosevelt og Eleanor Roosevelt.

Men jeg ville gjerne få bekreftet at hun var en Rebekkasøster, og helst ved å finne ut når hun var logemedlem og hvilken loge hun var medlem av. Men selv etter mye søk på nettet fant jeg ikke opplysninger om dette.

Jeg fant at hun hadde en spalte, der hun skrev om hva hun gjorde.

Der fant jeg teksten: "My husband was a member of the Odd Fellows, and I was interested to learn that the sovereign lodge of the IOOF sponsors the trip, arranges for buses, and takes care of many other details. The Grand Junction lodge and the Rebekah Lodges sponsor the students in the Colorado area, raising money for the trip expenses by holding dinners and other entertainments."

Mannen min var medlem av Odd Fellows, og det var interessant å høre at The Sovereign Grand Lodge IOOFs sponser turen, sørger for busser og tar seg av mange andre detaljer. Grand Junction-hytta og Rebekkaloger sponser studentene i Colorado-området, og samler inn penger til turutgiftene ved å holde middager og andre underholdninger.

Når hun skriver «Mannen min var medlem av Odd Fellow» så fikk det meg til å undres. Dersom hun selv var medlem, ville hun vel skrevet: «som Rebekkasøster og medlem av Odd Fellow----»

Stor Sire Morten Buan har mange kontakter, og jeg spurte om han visste om noen jeg kunne spørre. Han mente at Michelle L. Eckart som nå er Sovereign Grand Warden i Sovereign Grand Lodge (SGL) kunne forespørres. Hun er den første kvinne valgt inn i SGL.

Med dette svaret anser jeg det som avklart at Eleanor Roosevelt ikke var en Odd Fellow - Rebekkasøster.

Jan Arne Flattun
Museumsbestyrer Odd Fellow
Ordenens Nasjonale Museum og
Bibliotek

Mobil: 906 27 981

museet@oddfellow.no

Jeg sendte en e-post til henne, og fikk følgende svar:

Dear Sister Jan,

I found out through Brother Louie Blake Salmento that Eleanor Roosevelt was not a Rebekah.

The confusion began because she supported the Odd Fellow Rebekah Pilgrimage for the Youth and she attended several events to support that program. It was a misconception by many to believe she belonged to the Order because she was seen attending many Odd Fellow Events with her husband. Unfortunate, that she was not a member, she was a remarkable women.

I hope this answers your questions. Hope to meet you and the other Brothers and Sisters of Norway sometime in my travels. My regards to Grand Sire Morten Buan and to all of the members of the Grand Lodge of Norway. Take care.

*In Friendship, Love, and Truth,
Michelle Heckart SGW*

Kjære Søster Jan,
(Jan er jentenavn i USA)

Jeg fant ut gjennom bror Louie Blake Salmento at Eleanor Roosevelt ikke var en Rebekka.

Forvirringen begynte fordi hun støttet Odd Fellow Rebekah Pilgrimage for the Youth, og hun deltok på flere arrangementer for å støtte programmet. Det var en misforståelse av mange å tro at hun tilhørte Ordenen fordi hun ble sett på mange Odd Fellow-begivenheter med mannen sin. Synd at hun ikke var medlem, hun var en bemerkelsesverdig kvinne.

Jeg håper dette svarer på spørsmålene dine. Håper å møte deg og de andre brødrene og søstrene i Norge en gang på mine reiser. Min hilsen til Stor Sire Morten Buan og til alle medlemmene av Storlogen i Norge. Ha det fint.

Michelle Heckart SGW

Å være en venn

Av Spes. Dep. Stor Sire Britt Eva B Haaland

■ *I Norsk Odd Fellow Blad 1. september 1965 stiller en relativt ny bror spørsmål om hvordan det kan forlanges av ham at han skal være venn med mennesker som han slett ikke kjenner, selv om de riktignok nå er hans brødre.*

girlfriends-foto Anemone123 from Pixabay

I svaret han får fra redaktøren heter det blant annet at vennskap ikke er noe som kan påbys. Det er ikke noe man fra et bestemt øyeblikk kan eller skal vise enhver. Det er noe som skal komme innenfra, et etisk forhold mellom mennesker som uegennyttig vil hjelpe hverandre. Redaktøren hevder også at vennskap simpelthen er et livsbehov for mennesker og at det ligger dypt i vårt behov å gi seg selv og se sin egen personlighet gjen-speilet og bekreftet hos et likesinnet medmenneske.

Spørsmålet han stiller og svaret han

får, er fortsatt relevant i dag – over 55 år senere. Det blir ikke mindre relevant av at vi det siste året har vært nødt til å tenke alternativt rundt hvordan vi opprettholder og utvikler vennskap.

I noen tilfeller oppstår vennskapet mellom to mennesker nærmest av seg selv, uanstrengt og naturlig. I andre tilfeller krever det mer innsats før vi føler at vi kan kalle oss for venner. Har du reflektert over hva det er som gjør at noen vennskap føles enklere enn andre? Og er det nødvendigvis sann at de «enkleste» vennskapene er

de som er mest givende for oss? I logen og i Ordenen har vi god mulighet til å møte søstre og brødre som ikke nødvendigvis er like oss selv. Vi møter mennesker i alle aldre, med ulike yrkesbakgrunner og med ulik livserfaring. En av de tingene vi har felles er at vi alle har lovet å utvise vennskap mot hverandre, at vi skal ta alt i beste mening og at vi skal tale vel om hverandre.

Dette gir oss en unik mulighet til å bygge vennskap som ikke bare er basert på likheter. Vi kan bruke tid på å utforske vennskap som kanskje

er mer krevende å få til å fungere, men som kan vise seg å være mer utviklende for oss fordi vi faktisk må gå mer i oss selv for å forsøke å forstå den andres behov og reaksjonsmønster og hva vi selv bringer inn i vennskapet.

Nå som det er vanskeligere å møtes fysisk, har vi hatt mer tid til å reflektere over hva vennskapene våre betyr for oss, hvem som er våre venner og hva vi selv må bidra med for at de skal fungere.

Det kan være lett å tenke at de sanne vennene er de som har ringt deg jevnlig, som har sørget for en overraskelse i postkassen din eller en blomst på døren. Men, er det nødvendigvis slik at det er de som har overskuddet til å gjøre dette som også er de beste vennene? Når noen ikke tar kontakt med oss, er det lett å tenke at de ikke bryr seg om vennskapet. Da kan det

være tid for å ta et skritt tilbake og forsøke å tenke på den andres situasjon. Kanskje er grunnen til manglende kontakt at man har mistet jobben og er deprimert eller skamfull. Kanskje har du en logsøster eller logebror som har mer enn nok med å håndtere tenåringen som har det vanskelig på skolen og med livet generelt. Kanskje brukes all tid og krefter på en kamp for å få være sammen med syke foreldre som bor på sykehjem.

Det er mange som har gjennomgått store og små prøvelser det siste året. Når vi ikke møtes, kan det bli vanskeligere å se de vanskeligheter våre venner strever med og kanskje spesielt om vi selv har det tøft. Da er det viktig å vise ekstra romslighet mot hverandre og ikke gi hverandre dårlig samvittighet.

Nå som vi trenger vennskap som

mest, har det blitt ekstra vanskelig å jobbe med det. Vi har fortsatt et behov for å ha noen å dele store og små ting med. Vi har et behov for å ha venner som ikke bare er ekko-kammer, men som også tør å gi oss beskjed på en ordentlig måte når vi ikke oppfører oss som vi burde.

Det er mange måter å jobbe med vennskap på også når vi ikke kan møtes. Kjenn etter hva du har overskudd til og invester det overskuddet slik at både du og de rundt deg kan få høste renter av investeringen. Hvis det føles for slitsomt å ta en telefon så kanskje du kan sende en sms? Et godt, gammeldags brev i postkassen er det mange som vil sette pris på. Kanskje du kan hjelpe en søster eller bror til å være med på digitale møter eller kanskje det går an å ta en spasertur sammen. La oss sammen forsøke å utvise og motta vennskap også når ting blir komplisert.

rope-congerdesign from Pixabay

Navn Kerstin Dahl
Loge Rebekkaloge nr 130 Dråpen
Alder 44
Yrke Markedsfører og student
Medlem siden Januar 2016

Hva er det som gir deg mest ved å være medlem

At jeg kan bidra med humanitær innsats og lære om etiske retningslinjer for hvordan vi bør opptre.

Vennskap er for meg å være der for hverandre i tykt og tynt. Odd Fellow er et bra sted for å bygge vennskap på tvers av alder, bransje, miljø og geografi. Søsterskap er en allianse hvor vi får vennskap i gave som vi må gjengjelde og pleie.

Selv om det er begrensninger på å møtes fysisk, så møtes vi fortsatt gjennom samarbeid og lærer gjennom arbeid mye om hverandre. Vi blir også bedre kjent med hverandre på ettermøter på Teams.

Navn Hilde Lekven
Loge Rebekkaloge nr 57 Røsslyng
Alder 54
Yrke Leder
Medlem siden Februar 2017

Hva er det som gir deg mest ved å være medlem

Det er viktig å kunne bidra til samfunnet samtidig som man kan knytte gode relasjoner og vennskap. At man kan gjøre en forskjell samtidig som man kan utvikle sitt eget etiske kompass.

Vennskap er for meg to ting. Det ene er raushet. At vi tåler at folk er annerledes og har andre synspunkter. At vi kan akseptere at vi er ulike. Det andre er tillitt – at man er til å stole på.

“Det har vært utfordrende for meg å jobbe med vennskapet de siste årene ettersom jeg har bodd i en annen by enn min egen loge Røsslyng. derfor er jeg nå veldig glad for at jeg har blitt så godt tatt imot i OORF og gleder meg til å bidra der.”

En annen måte å utvikle vennskapet på er at jeg påtar meg oppgaver og deltar aktivt der det er mulig for å bli bedre kjent.

Navn Raymond M Kristiansen
Loge Odd Fellow loge nr 139 Kong Haakon
Alder 42
Yrke Løsningsarkitekt IT
Medlem siden Mai 2019

Hva er det som gir deg mest ved å være medlem

Kontakt med mennesker i ulike livssituasjoner over tid. Uansett hva som skjer i ditt eget liv så har du alltid logen og brødrene der. Det gir en stabilitet i livet. Det å kunne lære av de som er eldre enn meg selv.

Vennskap finnes i ulike typer og for meg er vennskap en viktig arena for å over tid ha en pågående dialog med andre om det som skjer i mitt eget og andres liv. For meg er de

beste vennskapene de som både støtter deg, men også utfordrer deg og som gir deg andre vinklinger enn dine egne. Det er vennskap der man kan gjenkjenne mønstre i hverandre og påpeke disse på en fornuftig måte.

I logesammenheng er det et savn å ikke kunne møte brødrene fysisk. Selv om min loge er flinke til å møtes digitalt, så klarer vi ikke å gjenskape den uformelle praten fra formøtet og ettermøtet som er så viktig.

OM og UM i logen min er flinke til å vedlikeholde kontakten med brødrene og de er flinke til å vise omsorg.

Vi burde alle være litt mer uredde for å ringe hverandre, men vi er kanskje ikke gode nok på dette. Jeg kunne godt vært bedre på det selv, men noen ganger skjer det ting i eget liv som gjør at man ikke tar seg den tiden.

Vi trenger de fysiske møtene, men vi gjør så godt vi kan nå.

Navn Pål Erik Bjerke
Loge Odd Fellow loge nr 68 Landego
Alder 72
Yrke Pensjonist
Medlem siden November 1981

Hva er det som gir deg mest ved å være medlem

Jeg kom til Bodø som en «innflytter» i 1973. Den gang var jeg svært sjenert og nesten innelukket. (tro det den som vil)

Så ble jeg med i Odd Fellow loge nr. 68 Landego og hva Ordenen har gitt meg av muligheter og utvikling er nesten ikke mulig å sette ord på. Fra å være en beskjeden ung mann som nesten ikke turte si et ord, til i dag stå fram og holde taler for store forsamlinger, spille gitar for mange mennesker, holde foredrag på kryss av loge og landegrenser og være visevert ved festmiddager. Jeg tror hadde min mor levd ville hun ikke trodd det var meg.

Tenk å kunne gråte på din venns skulder og le med ham når ting går godt. Betro ham dine innerste tanker og være sikker på at dette ikke blir fortalt videre.

Høre på din venns hemmeligheter og vite at han stoler på at det blir hos deg. Være uenig og diskutere, men likevel skilles i god fordragelighet.

En som stiller opp når du trenger hjelp og selv hjelper til når det er ønskelig.

Til høsten skal jeg ha 40 års veteranjuvel. Men år og alder er bare tall. Jeg er fremdeles aktiv og oppegående selv om kroppen gir meg noen påminnelser at jeg ikke er 20 år lenger. Men jeg håper å kunne bidra enda i flere år og særlig nå etter jeg ble enkenmann, trenger jeg logen enda mer. Så jeg håper pandemien snart åpner for logemøter igjen. Jeg savner loge og leirmøtene og jeg savner de hyggelige stundene med alle brødrene.

VI HAR ALT DU TRENGER

-og mye mer. Besøk vår nettbutikk og se alt vi har å tilby.

Art.nr: 11112
Nøkkelring/
Handlevognmynt
Kr 42,-

Art.nr: 11117
Munnbind
m/kjedeledd
Kr 62,-

Art.nr:
11115/11116
Excentri
City Black/Sand
Kr 202,-

Art.nr: 11105
Drammeglass
i krystall
Kr 200,-

En klassisk, smart og elegant lommebok i kvalitetsskinn og rustfritt stål. EXENTRI Wallet gir deg raskt tilgang til dine 2 mest brukte kort ved å skyve dem ut med tommelen. Designet for 6-10 kort, med god plass til sedler, kvitteringer og billetter. Utstyrt med RFID blokk.

Art.nr: 11108
Skopussesett
Kr 166,-

Art.nr: 11109
Krus
m/kjedeledd
Kr 79,-

ODD FELLOW UTSTYR

Toleranse – i en verdibærende orden

av redaktor@oddfellow.no - Foto: Pixabay

■ *Odd Fellow Ordenen har gått fra hemmelig til lukket og så til en verdibærende Orden gjennom de 100 årene som har gått siden Ordenen kom til Norge. Dette har vært en prosess over tid, som gjenspeiler den utviklingen som skjer i et samfunn.*

Det er ingen tvil om at vår første Stor Sire, Sam Johnson, var en sterk pådriver for at Ordenen skulle ha et humanistisk og altruistisk fokus, der understøttelse og internt fokus skulle vike for sosialt engasjement og etisk veiledning.

En hemmelig og lukket orden kan jo for enkelte virke spennende og eksklusivt. Her kommer man ikke inn uten etter nøye undersøkelser og aksept hos de som allerede er innviet. Det føles litt status å være med, samtidig som man ikke kunne si noe om hva en egentlig var med på. Det er en klar forskjell på de utenfor og oss innenfor.

På et vis ble man akseptert i en forsamling som fra utsiden ble betraktet som

en elite i samfunnet. Og det kan gi en helt legitim følelse av opphøydhets og status.

Men samfunnet i dag er innrettet annerledes og har ikke de samme holdninger til lukkede forsamlinger med «dubiøse» formål og hemmelige ritualer. Det er mindre aksept for å være med i slike «gutteklubber», foreninger med begge kjønn. Samfunnet forventer stor grad av åpenhet og transparens hos alle aktører i det offentlige rom.

Odd Fellow Ordenen er en verdibærende Orden, men holder fast på at visse deler av vår pedagogiske utvikling er hemmelig. Å være en verdibærende Orden betyr at vi står for noen verdier som er ugjenkallelige og som vi

kjemper for. Våre verdier er ikke fine ord som brukes til pynt ved festlige anledninger. Verdiene er viktige i vår utvikling til å bli bedre medmennesker og vises gjennom holdninger og gjerninger av våre medlemmer.

En av våre verdier er TOLERANSE

Hva er så toleranse? Begrepet står sentralt i vår Orden og er i sin helhet viet en av gradene i leiren for Odd Fellow, spesielt toleranse overfor andres tro. Det er gode grunner til å være forsiktig når noen vil definere toleranse. Toleranse er et hedersord, det er bedre å tolerere enn å bli tolerert. Det er mye bedre å være tolerant enn intolerant. Å definere andre som intolerante er på linje med å si at ytringsfriheten er

kneblet. Det er lett å komme i en definisjon av oss og de andre.

I vårt flerkulturelle samfunn, er begrepet toleranse viktig å diskutere. En professor i religionspedagogikk definerer 3 viktige begreper om toleranse.*

Toleranse kan bety å tåle

Å tåle noe, handler mye om å la ting passere. Det vil si å la personer, saker og spørsmål være i fred. Toleranse har her et dobbelt vilkår. For det første kan man bare tolerere det man er uenig i eller det som er moralsk feil. For det andre kan det finnes andre, viktigere grunner, som gjør at man ikke handler slik man mener er rett, sier professor Afdal.

Er det slik at man lar ting passere, så er det jo eget valg. Men det er i dag en tendens til at man holder munn, fordi det å si fra hva man mener er urett eller feil, koster. De sosiale mediene er en arena for kommentarer og beskrivelser som er belastende for den som har en mening. Under ytringsfrihetens fane, brukes sosiale medier til å angripe meningsmotstandere. Da velger mange å tåle og derved holde munn. Og da vokser ekkokammeret – det er bare de med samme mening som ytrer seg.

Å tåle kan også handle om å tåle smerte, tåle sorg, tåle bekymringer. Det handler om toleranse i forhold til seg selv, og er ikke en del av vårt begrep.

Toleranse kan også bety fordomsfrihet

Å være fordomsfri handler om at den tolerante personen har frigjort seg fra irrasjonelle, tradisjonelle bindinger og møter andre så fordomsfritt som mulig. Det kan handle om endringer, det kan være nye regler, nye handlingsmønstre osv. Det er ofte lett å ty til «at slik var det aldri før» eller at «dette har vi aldri gjort før». Den fordomsfulle vil ikke akseptere endringer og har bindinger til det som var før eller det som føles komfortabelt for en selv, her og nå.

Den tredje betydning som professor Afdal trekker fram er *åpenhet*.

En åpen person er nysgjerrig på dem og det som er annerledes og ser ikke på det som en moralsk feil eller uttrykk for fordommer, men som en mulighet til selv å lære og utvikle seg.

Hvordan kan man lære seg toleranse?

Det finnes selvfølgelig ikke noen oppskrift på dette. Det avhenger blant annet av hva man mener med toleranse. Toleranse er ikke en verdi som en kan tilegne seg på refleks.

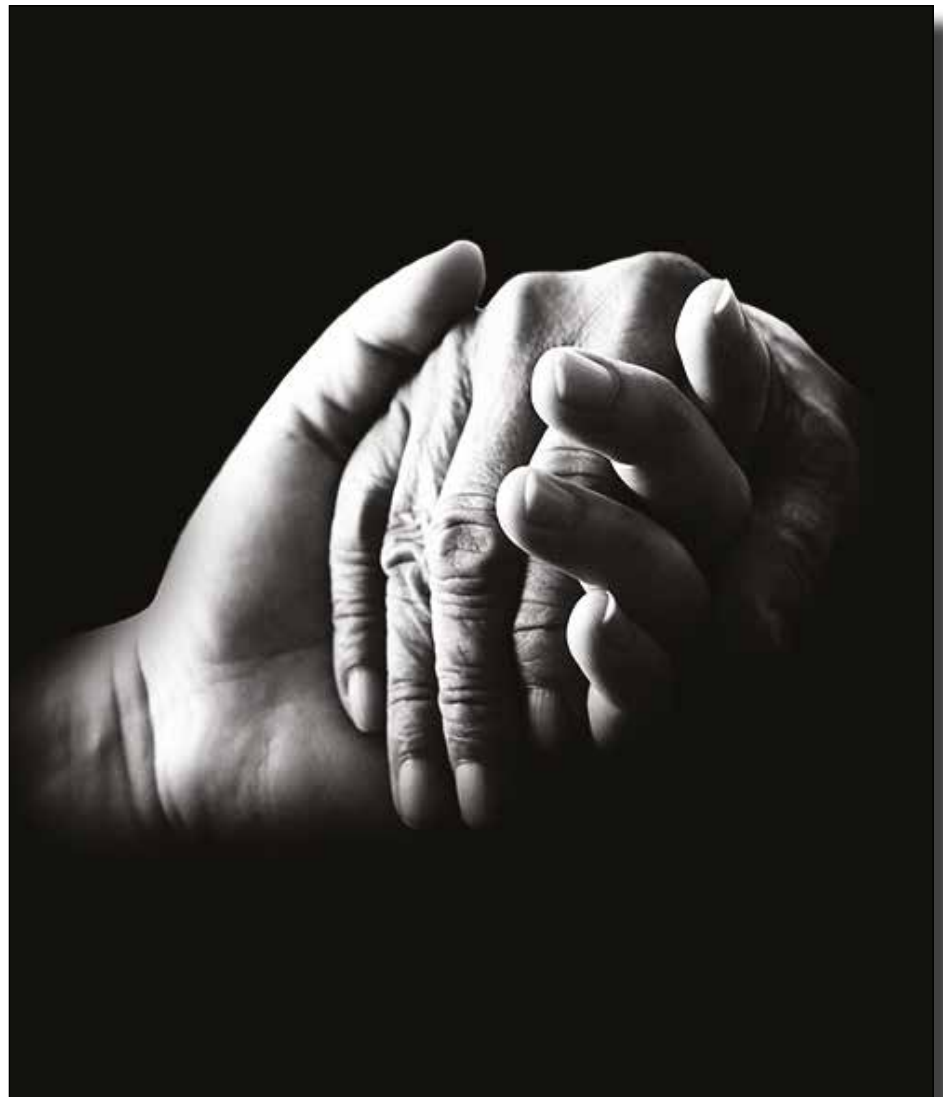
Alle er vi mer eller mindre tolerante og heldigvis har vi også grenser for vår toleranse. Å videreutvikle oss som tolerante personer kan skje ved at vi blir utfordret på våre holdninger, på vår kunnskap og på vår omgangsform.

I Ordenens sammenheng vil vi kunne si at toleranse handler om noe tilnærmet dette:

Toleranse er anerkjennelse av andres rett til å mene noe annet enn det man selv eller flertallet mener, og anerkjennelse av andres rett til å leve i samsvar med sine meninger.

Religiøs og politisk toleranse**

En generell problemstilling for politisk toleranse angår hvor grensene for toleranse går. Mange diskusjoner om toleranse i dag går på i hvilken grad vi bør tolerere intolerante grupper, og

*forskning.no ** Store norske leksikon -nettutgaven.

i hvilken grad vi bør tillate og tolerere for eksempel **diskriminerende** eller **hatefulle ytringer**.

Nylig har vi alle vært vitne til hva som kan skje i et samfunn der toleranse for andres meninger er totalt fraværende. Stormingen av kongressen i USA er et eksempel på hva som kan skje når polariseringen går fullstendig av skaffet. Den som velger å se, ser at Trump og hans meningsfeller, har fyrt opp en «de og vi» polemikk – der du enten er med eller er en fiende.

Historisk sett har mye av diskusjonen angått toleranse av andre religioner. Selv om det finnes oppfordringer til religiøs toleranse innen både kristendommen, islam og buddhismen, så har perioder av historien i mange land vært preget av forfølgelse av minoritetsreligioner og av ikke-troende og annerledestroende. Det ytterliggående eksempelet er holocaust, der nesten et helt folk ble utryddet. Her kan vi konstatere at det var for mange som tålte å være tilskuere til et folkemord.

*Lesbiske-Homofile-Biseksuelle-Transpersoner

Liberale tenkere, som John Stuart Mill, argumenterte for at individer skal tolereres så lenge deres handlinger ikke skader andre. Dette innebærer blant annet at individers frihet ikke skal begrenses annet enn når det er risiko for skade.

I nyere tid argumenterer blant andre John Rawls for politisk toleranse på bakgrunn av at moderne samfunn uunngåelig vil være preget av et verdimangfold blant samfunnets medlemmer. Rawls mener at en viktig politisk oppgave er å søke et overlappende konsensus, der samfunnets medlemmer kan sameksistere gjennom å bli enige om rettferdighetsprinsipper som alle rimelige verdisyn kan være enige om. Her finner vi et godt eksempel i kampen for LHBTs* rettigheter.

Rawls mener også at man bør tolerere andre samfunn, så lenge de tilfredsstiller visse krav til anstendighet, som blant annet respekt for menneskerettigheter. Ordenens forhold til FNs menneskerettigheter er klart. Vi vil kjempe for grunnleggende universell

rettferdighet og gjennom det kjempe for menneskerettigheter.

Og det er her vi nærmer oss Ordenens toleransebegrep. Vi snakker om universell rettferdighet som en viktig bærende kraft i vårt arbeid.

Ordenen må, dersom den vil være en verdibærende orden og være synlig i det samfunnet vi er en del av, tåle mindre og si mer. Vi må ta stilling til dagsaktuelle saker som gjelder toleranse og menneskerettigheter. Ikke for å bli en politisk aktør, men for å være en verdibærende aktør. Det er vanskelig å skille mellom politikk og verdier. Men verdiene står over politikken og det er der Odd Fellow Ordenen hører hjemme.

Det er selvsagt at toleranse også har en grense. Når skal man ikke tåle, når er det klokt å være fordomsfull, når er åpenhet gått for langt? Men i denne sammenhengen, velger vi å si litt mer om hva toleranse kan være, enn hva det ikke er. Det i seg selv er en øvelse i toleranse.

VI HAR ALT DU TRENGER

-og mye mer. Besøk vår nettbutikk og se alt vi har å tilby.

Art.nr: 11003
Regaliefutteral
Brødre
Kr 295,-

Art.nr: 11014/
11015
Feste for nåler
19cm / 25cm
Kr 229,-
Kr 257,-

Art.nr: 11004
Regaliefutteral
Søstre
Kr 295,-

Art.nr: 11013
Feste for
Veteranjuveler
Kr 170,-

Art. nr. 11032
Mansjettknapper
Kr 1108,-

Art. nr. 11033
Skjorteknapper
Kr 1072,-

**ODD FELLOW
UTSTYR**

Larviklogene gir ut bok

Ideen om bokutgivelse ble først fremført av Odd Fellow loge 26 Svenørs Eks Storrepr og Eks HP i Odd Fellow leir nr 8 Vestfold Odvar Schrøder. Odvar Schrøder har i mange år vært opptatt av logene i Larvik sitt ve og vel og tok initiativ om å opprette Fond for ordenshus i sin loge. Han har blant annet vært forretningsfører for AS Nedre Torggate 1, som frem til i 2020 har vært logenes møtested i Larvik. Han fyller snart 85 år og hadde av naturlige grunner ikke helse til å bidra med dugnadsinnsats ved arbeidet på det nye huset i Vinjes vei 23. Han kontaktet så Erling Halvorsen, Jan E. Kaasa, Morten Moen og Aage Walin, senere overtatt av Ragnar Lie og presenterte ideen om bokutgivelsen. Dette skulle være hans bidrag til dugnadsarbeidet. OM i de 4 logene ble kontaktet og de falt for ideen. Morten Moen sto for redigeringen og Jan Kaasa hadde kontakt med trykkeri og i løpet av ca. 2 mnd var boken ferdig trykket og klar for salg. Det første bokopplaget på 1500 eks

skulle gå uavkortet til det nye logehuset.

Gjennom forfatterens interesse for lokalhistorie der han i slutten av 1970 tallet skrev utallige artikler i lokalavisen, kom han i kontakt med fil.dr. Gunnar Christie Wasberg og Treschowfamilien, der han holdt ett foredrag om Larvik og Treschowenes historie. Dette medførte invitasjon fra den danske delen av familien om å skrive om deres slott. Den svenske delen av familien hadde han alt besøkt og kjente historiene om dem. I et kapittel av boken tar forfatteren for seg Langeslekten som overtar Fritzøe godset i Larvik på begynnelsen av 1600 tallet. Niels Lange og stattholder Hannibal Sehested hadde et nært forhold og Lange tilbrakte mye tid på Akershus festning der han ivaretok bokholderi for de norske finansene. Under Nils Langes tid i Larvik ble demningen av Farris anlagt, og vannstanden steg over 4 meter. Denne demningen brast i 1653 og daværende Fritzøe gods forsvant. Da var allerede

Nils Lange gått falitt selv om hans søster jomfru Ida Lange til Falkenstein i Horten forsøkte å berge godset måtte hun selge til kongens uekte sønn Fredrik III, Ulrik Fredrik Gyldenløve. Slik kom Gyldenløve til Larviksdistriktet og på denne måten tar forfatteren oss med på de slektsendringene som finner sted gjennom tidene før Treschowfamilien overtar grevskapet Laurvigen.

Siden Larvik by er 350 år i 2021 fant artikkelforfatteren det naturlig å beskrive hvordan Larvik hadde blitt til gjennom tidene og hvilken utvikling som hadde preget byen og folkene som bodde her. Det ender med den danske slekten Treschowene og deres påvirkning på utviklingen. Boken er lettlest og har illustrerende bilder fra alle begivenhetene og selvsakt slottene.

Odd Fellows forskningsfond for MS-sykdom

Støtte fra Odd Fellows forskningsfond for multipel sklerose-sykdommen tildeles Gerd Haga Bringeland (32) som er forsker og lege i spesialisering ved Nevrologisk avdeling, Haukeland Universitetssykehus. Hun har doktorgrad innen multipel sklerose (MS), en

sykdom der kroppens eget immunsystem angriper hjerne og ryggmarg og forårsaker nevrologiske symptomer. De siste tiårene har vi sett en rivende utvikling innen behandling med såkalte terapeutiske antistoff mot en rekke sykdommer, blant annet MS. Dette er

til dels svært effektive legemidler, men behandlingen er kostbar og effekt og bivirkninger kan variere fra pasient til pasient. I doktorgradsprosjektet studerte Bringeland det terapeutiske antistoffet Tysabri som demper sykdomsaktivitet ved MS ved å binde seg

til immunceller. Tysabri gis intravenøst hver 4. uke, og mens mange pasienter opplever svært god behandlingseffekt plages andre at effekten dabber av mot

slutten av hvert 4-ukers intervall. Dette fenomenet har man inntil nylig ikke kjent årsaken til og mange har antatt at det er psykisk betinget. Bringeland ut-

viklet i samarbeid med forskere i Berlin en metode for å måle hvor mye Tysabri som var bundet til immunceller i blodet. Deretter undersøkte hun sammenhengen mellom behandlingseffekt og graden av Tysabri-binding i blodprøver fra pasienter som mottok behandling. Studien viste at pasienter som rapporterte at behandlingseffekten dabbet av hadde lavere grad av Tysabri-binding til immunceller. Slik fant hun en sannsynlig forklaring på dette fenomenet. Støtten fra Odd Fellows forskningsfond skal brukes til videre oppfølging av pasientene i studien for å undersøke om Tysabri-binding er assosiert med langtidseffekten av behandlingen, samt om måling av Tysabri-binding kan brukes til å persontilpasse behandlingen. Persontilpasset behandling i MS og andre sykdommer vil, i tillegg til å sikre den mest effektive og trygge dosen til hver enkelt pasient, være kostnadseffektivt for samfunnet

Multipel sklerose (MS): Kan nye sykdoms-markører brukes til at den som nettopp har fått MS får en effektiv og godt tilpasset behandling?

I vårt prosjekt ønsker vi å utvikle robuste markører som bidrar til best mulig og persontilpasset behandling av personer med MS.

Multipel sklerose (MS) er en kronisk betennelsessykdom i hjerne og ryggmarg (sentralnervesystemet). Omtrent 13 000 mennesker i Norge har MS, og sykdommen kommer vanligvis i ung voksen alder.

MS er kjennetegnet av episoder med ny flekkvis betennelse ulike steder i sentralnervesystemet. Immuncellene går da til angrep på myelin, det beskyttende «isolasjonslaget» rundt nerve-trådene. Et slikt angrep på deler av kroppens eget vev kalles «autoimmun-itet». Ved billedundersøkelse (MR) er den flekkvise betennelsen synlig som områder med signalendring i hjernen og/eller ryggmargen. Betennelsesom-

rådene kalles ofte for «MS-plakk» eller «MS-lesjoner».

Påvisning av slike lesjoner brukes i

dag både i diagnostikk og oppfølging av de som har MS, men en har begrenset evne til å forutsi sykdomsforløpet til den enkelte, eller i hvor stor grad

vedkommende i de neste årene vil utvikle funksjonssvikt. Det er derfor behov for å finne markører som tidlig i sykdomsforløpet kan fortelle oss hvor raskt og alvorlig MS-sykdommen vil utvikle seg. Slik vil vi komme nærmere en optimalisert og effektiv behandling, som er bedre tilpasset den enkelte.

I tillegg til å fjerne myelin, vil betennelsen også gi et tap av nerveceller og nervetråder. Denne prosessen kalles neurodegenerasjon. På MR-bilder sees resultatet av neurodegenerasjon som øket svinn av hjernevev (hjerneatrofi). Alle voksne har et visst svinn av hjernevev, men ved MS påvises øket svinn allerede i de tidligste sykdomsstadier, og det utvikler seg raskere hos pasienter med MS enn hos friske kontroller.

Måling av hjernesvinn har vist seg å bedre kunne forutsi fremtidig funksjonssvikt og kognitive vansker, enn antallet og størrelsen på betennelsesområdene (MS-lesjoner).

En annen markør som reflekterer tap av nervevev er nivået på neurofilament, målt i blod (serum). Neurofilamenter er en av byggesteinene i nervecellene, og hjelper til med å opprettholde strukturen på nervetråder. Når nervecellene dør og går i oppløsning, slippes neurofilamenter ut i ryggmargsvæsken og lekker etter hvert også ut i blodbanen. Når nivået av neurofilamenter i ryggmargsvæske eller blod øker, er det dermed et uttrykk for økt nervecelle (nevron) død og hjernesvinn, og kan således brukes som en markør på tap av nervevev.

Både hjernesvinn påvist på MR-bilder, og økt neurofilamentnivå i blod har vist seg å være gode markører for neurodegenerasjon, og kan potensielt identifisere de med MS som har økt risiko for fremtidig funksjonssvikt. I dag vet vi imidlertid ikke nok om disse markørene til at de kan tas i bruk i utredningen og oppfølgingen av MS-pasienter, og de med forstadier på MS.

I vårt prosjekt følger vi derfor hjernesvinn og neurofilamentnivå hos pasienter med MS over en periode på ti år. Vi undersøker blant annet om markørene alene eller i kombinasjon kan forutsi fremtidig fysisk eller kognitiv funksjonssvikt, og om de enkelt kan tas i bruk i klinisk praksis. Med dette håper vi å bidra til nye verktøy til nytte for forskere, behandlere og pasienter.

Prosjektet er et samarbeid mellom Universitetet i Bergen, Nasjonal kompetansetjeneste for multipel sklerose, og universitetssykehuset Amsterdam UMC.

Vi er svært takknemlige for støtten vi har mottatt, og håper prosjektet vil bidra til bedret behandling og oppfølging av personer med MS. Midlene vil brukes til å finansiere laboratorieanalyser, og forskningsopphold ved utenlandsk samarbeidsinstitusjon.

Ingrid Anne Lie, ph.d-kandidat, Universitetet i Bergen.

Blå Kors, KUP og Sound of Happiness

av Herold Ivar Ødegaard Eidsaa, Loge nr 89 Skagerak, Kristiansand

Odd Fellow loge nr. 89 Skagerak kunne også i 2020 bidra inn mot det viktige arbeidet som frivillige lag og organisasjoner gjør for å skape en bedre hverdag for sine brukere.

Odd Fellow loge nr. 89 Skagerak bidro blant annet med 10.000 kroner til det arbeidet som Blå Kors Kristiansand gjør slik at barn fra lavinntektsfamilier får mulighet til å delta på aktiviteter og opplevelser på lik linje med andre. Dette er en satsing som Blå Kors har kalt «En by uten fattigdom». Bakgrunnen er at det er over 3.000 barn i Kristiansand lever i fattigdom, det vil si 12,4 prosent av barna i alderen 0-17 år.

Bente Haugaas Fjelde, daværende OM Bjørn-Einar Bjerke, Ingunn Lyngseth Holme og Johan Fredrik Key Berntsen under overrekkelsen av gaven fra Loge nr. 89 Skagerak i 2019. Arkivfoto.

Blå Kors Kristiansand driver et mange-sidig arbeid, og pengene som ble gitt fra vår loge, gikk til det arbeidet som Blå Kors Ung driver for å nå barn og unge som kommer fra familier med vedvarende lavinntekt.

Hjerteskjærende

Mange av barna møter vi daglig gjennom vårt hjelpearbeid for vanskeligstilte familier, sier fundraisingansvarlig Ronnie Jacobsen.

Noe av det mest hjerteskjærende vi opplever i møtet med familiene, er når vi ser at barna ikke kan delta på skoleturer, treningsaktivitet og bursdagsselskap, fordi mor og far ikke har råd til for eksempel bussbillett, mat, klær, bursdagsgave og kontingenter.

Dette medfører ofte tunge bekymringer for familiene, da konsekvensen er at barna utsettes for utenforskap og sosial ekskludering på skolen og i fritiden, skriver han videre.

Sound of Happiness

For noen få år siden bidro Eks OM og Eks Distrikts Deputert Stor Sire Anton Ersdal med en større gave til vår loge. Det ble da bestemt at pengene skulle brukes til å støtte ulike humanitære tilbud i vår region.

Senere ble det også bestemt at det som vår loge kan inntektsføre i form av grasrotmidler fra Norsk Tipping, går til det samme formålet. Dette for å sikre at vår loge i uoverskuelig fremtid kan fortsette med ekstraordinære bidrag til

sosiale formål. Til samme formål er det også kommet til andre anonyme pengegaver i ettertid.

Nevnd for Utadrettet arbeid har på denne bakgrunn valgt å gi 5.000 kroner til Sound of Happiness i Kristiansand. Sound of Happiness tilbyr tilrettelagt undervisning ukentlig i dans, drama, sang og instrument, for cirka 90 elever.

KUP

Odd Fellow loge nr. 89 Skagerak har over en lengre periode valgt å støtte Kirkens Ungdomsprosjekt, KUP. KUP er en ideell organisasjon som driver forebyggende arbeid for barn og unge i form av ulike grupper og individuell oppfølging. KUP fokuserer på å gi barn og unge gode opplevelser, mestring og et sosialt fellesskap.

KUP jobber for at ungdommene skal oppleve tilhørighet til et positivt miljø, trygg voksenkontakt og varige relasjoner. Disse erfaringene hjelper dem å ta gode valg, og istandsetter dem til å møte livet som ung voksen. Også for 2020 kunne vår loge gi en gave på 10.000 kroner til arbeidet.

Julegaveaksjonen

Vår loge var også med i julegaveaksjonen som alle Odd Fellow og Rebekkalogene i Kristiansand gikk sammen om før jul.

Logene ønsket å bidra for å sikre at de som trengte det, kunne feire jul på en god måte. Resultatet av aksjonen ble flere hundre innsamlede julegaver som Tonje Refsnes, virksomhetsleder for Blå Kors Ung, kunne ta imot halvannen uke før julaften.

Gavene betyr all verden for de som får dem, sa Tonje Haugjord Refsnes da gavene ble overrakt.

Hun kunne fortelle BKU har en anselig mengde ungdommer som benytter de ulike tilbudene som BKU gir. Flere av dem er fra familier hvor den ene eller sågar begge foreldrene har mistet jobben som følge av coronapandemien og har mistet store deler av inntekten, og har følgelig lite penger å kjøpe julegaver for. Andre kommer fra familier med vedvarende lavinntekt.

Båltreff i Odd Fellow loge nr. 149 Børvasstind

av Narve Gudvangen

Vi er flere brødre som prøver å finne på tiltak, som f.eks. å lage brodermåltid. Vi er så heldige at alle måltid, blir laget av brødrene i vår loge. Da corona-epidemien forårsaket møtestopp, ble det et tomrom for alle brødre og søstre. Da det ikke var aktuelt med møter etter sommeren, begynte vi å tenke alternative sosiale sammenkomster. Da retningslinjene fra FHI var heller å møtes i friluft, kom ideen med bålkaffe.

Første sammenkomst ble 17 november. Da startet vi dagen før, med baking av kannelsnurrer. Oppmøtet ble overras-

kende 21 stykker, som koste seg med bålkaffe og bakst. Praten gikk livlig og flere tok turen opp til Hunstadtoppen og så utsikten over Bodø by og mot fjellkjeden som vår loge er oppkalt etter; Børvasstinden.

Den 1. desember var det tid for ny sammenkomst, da tilbakemeldingene fra sist var overveldende positive. Denne gangen møtte 22 brødre, og de fikk servert bålkaffe og pølse i brød.

Onsdag 10. februar var det ny runde i gapahuken, med bålkaffe og kanelknuter. Her møttes 17 brødre. Stor stemning

tross -9 grader. Livlig prat rundt bålet.

Vi planlegger nye treff ute i naturen utover våren. Vi får veldig mange tilbakemeldinger på at brødrene savner det sosiale, så da er valget lett for oss. Dugnadsånden er stor i vår loge, så det er ikke vanskelig å få brødre til å bidra.

*Med broderlig hilsen
Bjørn Wiggo Robertsen
Narve Gudvangen
Ronald Amundsen
Ole Petter Antonsen*

Odvar Schröder-Jensen

Treschowene i Larvik
- og menneskene før dem

Odd Fellow Larvik gir ut bok

Boken selges til inntekt for den nye Odd Fellow Gården i Larvik. Forfatteren Odvar Schröder har donert hele overskuddet av første opplag til dette formålet. Dette er en bok om Larvikshistorien. I tillegg til at forfatteren besøker Treschow-paléet i København, to Treschowslott i Danmark, fire i Sverige i tillegg til Fritzøehus i Larvik, tar han også for seg menneskene som sto bak byen, grevskapet Laurvigen og industrieventyret til Fritzøe.

Se for øvrig omtale av boken i De Tre Kjedeled.

Boken kan bestilles ved å betale kr 490,- pr bok til konto 2460.09.52818.

Husk å oppgi navn og adresse på innbetalingen.

Boken vil deretter bli sendt til adressaten portofritt.

Lever vi i samsvar med verdiene vår Orden står for?

Av SDSS Per Arild Nesje, Leder av Kunnskapsnevnden

■ *Vi sier at Odd Fellow er en verdibærende Orden. Og i det ligger det en forventning til at vi skal leve i henhold til disse verdiene. Gjør vi det?*

handshake-foto Gerd Altmann from Pixabay

La oss begynne med å se litt på hvilke verdier vi snakker om. Vi tror på en forankring i Vennskap, Kjærlighet og Sannhet og vi står på samme måte opp for tro, håp og barmhjertighet. Når vi snakker om relasjonene oss mennesker imellom trekker vi ofte frem disse verdiene:

- Medmenneskelighet
- Respekt
- Toleranse
- Fellesskap

Før jeg kommer inn på hvordan vi

som Odd Fellows lever med og i henhold til disse verdiene, vil jeg trekke frem et eksempel på en slik mellommenneskelig relasjon fra mitt nærmiljø. Dette er en gruppe utenfor Ordenen, men med mange trekk som jeg oppfatter som helt typiske både utenfor og innenfor vår Orden.

Historien henter jeg fra min båtforening som jeg normalt sett, uten å nøle, ville kalt “den beste båtforeningen i landet”. Vi har en Facebook gruppe som er full av hyggelige historier og

bilder. Når vi møtes på kaikanten blir det ofte en fin prat og alt har bare vært hyggelig og harmonisk. Nå i disse korona tider ble det til og med opprettet en “KORONA-KOMPIS” gruppe hvor medlemmer i nærområdet har bidratt med å sjekke båtene til medlemmer fra andre kommuner. Vi hadde tilsynelatende en gruppe med nettopp godt vennskap, fellesskap, toleranse og respekt.

Men for kort tid tilbake skjedde det noe. Det ble det lagt ut et forslag

til årets generalforsamling hvor det ble foreslått at andelseierne med boligadresse i samme kommune som båtforeningen ligger skulle ha fortrinnsrett ved bytte av båtplass i foreningen. Tidligere var dette praktisert ved bruk av medlemsnummeret. Medlemmer som bodde i kommunen hevdet kommunens krav om at det skulle være fortrinnsrett til å kjøpe båtplass også måtte gjelde ved senere bytter av båtplass. De som ikke bodde i kommunen, mente dette var helt urimelig og ikke i tråd med samvirkeloven.

På bare noen timer var det gode vennskapet, felleskapet, toleransen og respekten borte. Innleggene på Facebook ble mer og mer fiendtlige og usaklige med stygge personangrep. Jeg fulgte litt med og bet meg merke i en kommentar fra et medlem som står på venteliste for å få plass:

“Som nytt medlem på venteliste er det interessant å følge debatten i det jeg trodde var en hyggelig Facebook-gruppe å være med imens man ventet på båtplass.

Jeg tror ikke dere skal være bekymret for at veldig mange nye vil få lyst til å leie eller kjøpe båtplass i denne havna, så da løser nok dette seg greit.”

Dette understreket svært tydelig den tonen og uhyggen som nå dominerte på vår Facebook-gruppe i båtforeningen.

Det er noe skremmende kjent med dette som skjedde i båtforeningen. Vi kjenner igjen dette fra debatten som i lang tid rådet på vår egen Facebook-gruppe Odd Fellows, og som vi fremdeles ser spor av innimellom.

Vi hadde vel håpet og trodd at vi som medlemmer av en verdibærende Orden skulle være bedre på dette enn andre som ikke har dette som sitt fokusområde. For vi er vel enige om at fokus på etikk og sunne verdier er et kjerneområde for oss? Nettopp dette med å jobbe kontinuerlig på seg selv for å søke å bli et bedre menneske er selve essensen i vårt rituelle arbeid.

Men vi ser at når vi bli utfordret i saker som vi mener er viktige så skal

det ikke så mye til før vi mister våre verdier av syne. Vi ser ofte tegn på at begge sider i debatten skråsikkert hevder at de sitter på den hele og fulle sannheten og at den andre siden tar feil.

Dette fenomenet at man ved sterk uenighet “glemmer” å følge våre uttalte verdier er nok et ganske vanlig menneskelig trekk og vi i vår Orden er nok like gode eller like dårlige på dette som folk flest.

En setning som jeg har hørt brukt ved flere anledninger og som jeg syns passer inn i denne lille refleksjonen er som følger. Vi som medlemmer av Odd Fellow er hverken bedre eller dårligere enn de som ikke er medlemmer av vår Orden. Men ved å fokusere på våre verdier i vårt arbeid over tid så håper og tror vi at vi som person vil bli litt bedre på å leve i henhold til våre verdier enn hva vi ville vært hvis vi ikke hadde dette fokuset.

Hva tror du?

sailing-yachts-foto Lothar Baxmann from Pixabay

Begreper til innsikt og forståelse

Av Spesial Deputert Stor Sire Kjell-Henrik Hendrichs

■ **«Det er ordene som skiller oss fra dyrene» konstaterte vismannen Henrik Groth (1903-1983). Ordene skaper en virkelighet, og virkeligheten påvirker ordene. Vi trenger ord både for å forstå og for å forklare.**

font-foto Willi Heidelberg from Pixabay

Over hele verden og til alle tider utvikler seg det som ofte betegnes som «subkulturelle språk». De mest kjente er vel dialektene som rett oversatt betyr «to språk». Et annet velkjent fenomen er sosiolektene som vel lettest kjennes igjen i det vi kaller «fagspråk». Det er ikke alltid lett å vite hva fiskere, leger, kokker, jurister, rørleggere, snekkere og lastebilsjåfører snakker om når de drøfter faglige spørsmål med kolleger.

Det eksterne språk

Storsamfunnet har behov for å sette ord på de mange virksomhetene som

samfunnet inneholder. Ordener som Odd Fellow Ordenen blir ofte omtalt som ordensselskap uten at dette er selvforklarende. I tidligere tider ble ordener ofte betegnet som hemmelige og lukkede. I vår tid er de fleste av dem verken hemmelige eller lukkede. Odd Fellow Ordenen har bevisst forlatt denne språkbruken, og omtaler seg selv nå som verdibærende. Et annet begrep-spar er eksoterisk og esoterisk. Eksoterisk sikter til virksomhet og kunnskap som er åpen for alle, mens esoterisk betegner virksomhet kunnskap som kun angår «de innviede». Ved nærmere

gjennomtenkning kan vi retorisk spørre om ikke alle sammenslutninger har «noe» som de tilsluttede holder for seg selv. Det vi kan kalle «interne kunnskaper» finnes i de fleste familier, vennegrupper, bedrifter og foreninger. Det er virkelig ikke noe bare ordensselskapene er alene om.

Det interne språk

Hvert livsområde utvikler sitt eget språk med sine nyanser. Dette gjelder også for en orden som Odd Fellow Ordenen som i tillegg til egen språkutvikling har en kulturell og verdime-

arv å ta vare på. Vi skal se nærmere på en del av de ord og vendinger som vi finner på ulike steder i vår Orden.

Brøde og ubrødelig

Brøde er et av de ordene som forekommer innen ordener som vår. Ordet brøde betyr et moralsk brudd. Det hører med i det etiske vokabularet. Et nærliggende ord i det juridiske felt er «skyld». Er du skyldig, har du brutt en juridisk regel eller en lov. Og så har vi

ordet «synd» som henspiller på brudd på Guds bud. Ikke sjelden kunne man finne denne triolen «synd, skyld og brøde». Da hadde man fått med seg de fleste aspekter i hvor galt det var handlet. Da er det både et religiøst, et juridisk og et etisk brudd man står ovenfor. Men vi skal oppholde oss ved det ene ordet i triolen, nemlig variantene av ordet brøde. Når man lover noe «ubrødelig», påtar man seg en etisk

forpliktelse. Man sier at man ikke vil bryte den etiske forpliktelsen man påtar seg. I litteratur og poesi er ordet brøde både velkjent og brukt.

Nicolai Fredrik Severin Grundtvig (1783-1872) bruker ordet på en forbilliglig måte i den meget kjente påskesalmen «Påskemorgen slukker sorgen». Der heter det i fjerde vers: «Bøtt er brøden, død er døden som syndens sold».

Å bøte brøden er altså å bøte for et etisk forfall eller brudd. Det juridiske perspektivet er i denne sammenhengen ikke implisitt.

Den store Riksmålsordboken behandler ordet inngående. Her beskrives ordet som overtredelse av et moralsk bud; forbrytelse; synd; syndeskyld.

I Henrik Ibsens storverk Brand som nettopp handler om etikk heter det: «*hver slægtens søn til døde dømmes må for slægtens brøde.*»

Her er det ikke noen kriminelt som omtales. «Slægtens brøde» betegner forfedrenes moralske feil og mangler. Henrik Ibsen formulerer i Kongsemn-erne følgende: «*Det er troen på mig som driver dig så vildt fra brøde til brøde, fra dødsskyld til dødsskyld*»

En annen variant av ordet er «brødebetynget» som har sitt juridiske synonym i skyldbetynget. Amalie Skram sier dette: «*Severin følte sig saa brødebetynget, at han knapt kunde spise.*»

Din brøde har ikke noe med jus eller kriminalitet å gjøre, men med din egen moralske vandel. Det er også de etiske aspekter Odd Fellow Ordenen sikter til når den bruker ordet ubrødelig. Det finnes egentlig ikke noe godt synonym for brøde i norsk dagligtale. Nettopp av den grunn bør vi beholde ordet brøde i våre sammenhenger. Men vi er nødt til å forklare hva vi mener med det, som med så mye annet som er særegent for vår orden.

Resepsjon og resipiend

Ordet resepsjon har rot i det latinske ordet for «å motta». Slike ord får gjennom hundreårene forskjellige betydninger og valører. I hoteller bruker man ordet resepsjon for det stedet gjestene blir mottatt. I sykehus kaller man den samme funksjonen for mottakelse

foto: Dag Runar Pedersen - Pietra Santa

reception foto Narcis Ciocan from Pixabay

av pasienter. I en resepsjon eller en mottakelse skjer det et samspill mellom den som mottar og den som blir mottatt. Disse samspillsordparene har vi mange av i språket. På latin heter den som mottar «resipient», mens den som blir mottatt betegnes som «resipiend». Dermed blir den siste bokstaven i ordet helt vesentlig. I Odd Fellow Ordenen bruker vi verbet «å resipere» for vi skal beskrive hva som skjer i prosessen omkring innvielsen. Resipienden blir eksempelvis ført til respiendrommet. Vi bruker derimot ikke ordet resipient på dem som deltar i resepsjonen eller resiperingen. Det kan kanskje være klokt at vi ikke bruker ordet resipient, ganske enkelt fordi rørliggerfaget har tatt dette i bruk for å beskrive et basseng som tar imot eksempelvis kloakk. En resipient i rørliggerfaget betyr vanligvis en kloakkum.

Men i sin opprinnelse var verbet å resipere ganske nøytralt og betydde «å ta imot» slik man eksempelvis gjør i et sykehus eller hotell. Men ordene lever sine egne liv og skifter innhold gjennom årene.

Hisset

Hisset er et ord som Stor Sire Samuel Johnson (1861-1928) brukte i den sangen han skrev for bruk i Minneloger

og som alle loger bruker et vers av når døde søstre og brødre skal minnes. Ordet hisset har ingen ting med å hisse eller være opphisset å gjøre. Det er et gammelt stedsadverb, ofte brukt i en rimende sammenstilling med et annet stedsadverb i uttrykket «her og hisset». Det betyr «her og der borte».

I Samuel Johnsons vers forstås vi best hva han mener med ordet hisset med å oversette det med «etter døden, på den andre siden». Det går også klart frem av versets sammenheng. Ordet hisset skal også ha trykket på første stavelse. I gamle og klassiske tekster forekommer det slike ord som en gang kanskje var i klarere bruk enn i vår tid. En fortsatt bruk av dem er med på å skjerpe våre sanser og egge vår fantasi. Det er også en form for dannelselse.

Altruisme

Alle Odd Fellows kjenner begrepet egoisme. Egoisme er ikke et lett ord å hankses med. Etter min oppfatning minnes det en god egoisme som ikke skal bekjempes. Det er den som har med din egen selvoppholdelse og ditt eget selvbylde å gjøre. Hvis du ikke har et godt selvbylde, vil konsekvensene av påbudet om at «du skal elske din neste som deg selv» bli ganske fatal. Det modne menneske bekjemper den delen

av egoismen som er selvsentrerende og ensidig selvopptatt. Det er jo det som ligger i begrepet: «What can I do for you?». Det latinske ordet egoisme starter med det personlige pronomenet ego som på norsk er det samme som det noeske jeg. Altruisme hentes også fra latin som ordet alter betyr den andre. Mens egoisten senterer om seg selv, er altruisten også opptatt av andre, og har empati til å kunne spørre med innlevelse: «Hva kan jeg gjøre for deg?»

Særegenheter

Odd Fellow Ordenen har en historie og en funksjon som tilsier at den utvikler en del språklige særegenheter. I alle andre forhold enn hvor vi skal beholde slike begrunnede særegenheter, bør Ordenens språk være så tidsmessig og klart som mulig. Å dra med seg gamle ord og vendinger med bare den begrunnelse at de er gamle, gjør Ordenen - langsomt, men sikkert - om til et språklig museum. Å holde i hevd særegne ord som det ikke lett finnes erstatning for, er å gi Ordenen et særpreg og en tydelighet som gjør den mer verdifull for alle som har med den å gjøre.

Et godt logear i ei underlig tid

Av OM Hilde Svenning Rebekkaloge nr 23 Laboremus, Harstad

■ *For ett år siden 12.mars 2020 fikk vi mail fra Storlogen om at all møtevirksomhet måtte innstilles inntil videre. For første gang i etterkrigstiden har vi vært forhindret fra gjennomføring av våre møter på ordinært vis i våre logehus landet rundt.*

Nora Foss al-Jabi synger avslutningssang på vårt siste møte. Når himlen faller ned av Anne Grete Preus

Plutselig sto vi i et vakuum. Hva gjør vi nå? Hvor lenge skal dette vare? I starten virket de 3 ukene til påsken som en evighet og da måtte jo verden komme tilbake til normalen igjen. Men den gang ei. Som OM i vår loge og leder i mitt private virke opplevdes det som særdeles utfordrende å ikke ha en forutsigbarhet som grunnlag for beslutninger.

Vår gnist i kollegiet i Rebekkaloge nr. 23 Laboremus ble tent da mailen kom fra Storlogen 3.april 2020 om mulighet for avvikling av arbeidsmøter på

Teams. Vi hadde allerede gjennomført et første kollegiemøte på Teams som fungerte godt.

Men arbeidsmøte på Teams med mange søstre ville det gå bra? Etter litt vurdering og diskusjon i kollegiet landet vi på at vi må i allefall prøve. Det går sikkert bra! Heldigvis hadde flere av kollegiet erfaring med Teams i jobbsammenheng og vi gikk i gang med godt mot. Det var viktig at vi var villige til å prøve både en, to og tre ganger før vi eventuelt besluttet at dette går ikke.

Å du verden for en flott gjeng lære-

villige søstre i alle aldre med mobil, nettbrett og pc som fikk instruksjon i forkant om pålogging. Onsdag 29. april 2020 fikk jeg gleden av å åpne vårt aller første arbeidsmøte på Teams med hele 34 søstre tilstede. Resten er historie. Vi har gjennomført hele vårt planlagte møteprogram fra denne dato til skrivende stund. Vårt neste møte blir vårt 16 digitale arbeidsmøte. Samtlige møter er gjennomført fra våre hjem, ikke i logesalen. Deltagelsen har vært veldig bra. Fra ca 30 til 48 på det meste. I tillegg har vi hatt 10 kollegiemøter på Teams.

Stor Sire Morten Buan leser sitt julebrev

Underveis har kollegiet jobbet med å utvikle form og innhold i våre digitale møter. Det er viktig for oss å ta stemningen fra logesalen til Teams. At vi klarer å få fram de gode følelsene vi alle kjenner inni oss når vi knytter søsterkjeden, hører fine tekster lest fra embedsmennene og synger sammen. Den lille ekstra klemmen med hånden når søsterkjeden avsluttes kan vi kun visualisere oss fram til. Det er en utrolig følelse som fyller kropp, hjerte og sinn med godhet.

Søstrene logger seg på tidlig til møtene. OM ønsker hver og en varmt velkommen. Det er tid for småprat søstrene imellom før vi åpner møtet. Vi følger oppsatt møteplan og hovedtema blir det vi skulle hatt ved ordinær avvikling av møtet.

Vi hyller veteraner som skulle hatt juveltildeling. I disse møtene har Storrepresentant en rolle med noen ord, dikt og omtale av våre veteraner.

Når grader er hovedtema, fokuserer vi på VENNSKAP – KJÆRLIGHET og SANNHET avhengig av hvilken grad vi skulle hatt.

Minnelogen ble gjennomført på en verdig måte der vi gjennom tekster, minnetaler og etisk post fikk kjenne på sorg og savn etter søstre, venner og familie som har vandret videre. Tror ikke et øye var tørt under dette møtet. På ettermøtet ble det vist en bildekavalkade av en søster vi hadde mistet siste år ledsaget av vakker musikk. Julemøtet stod for tur i desember. Opplesing av Stor Sires julebrev stod på programmet. En tanke ble formet – kunne vi gjøre dette på en annen måte? En hyggelig mail med invitasjon til selveste Stor Sire Morten Buan ble

sendt og gleden var stor da han takket ja. Du verden for en fin opplevelse det ble for søstrene at Morten Buan leste julebrevet selv. Ekstra fint var det at han logget seg tidlig på og pratet om løst og fast før møtet formelt ble åpnet. Odd Fellow loge nr 23 Laboremus er evig takknemlig for «besøket». Tanken om Venneaften på Teams ble formet i et kollegiemøte. Vi fikk tillatelse fra Storlogen å lese informasjonen vi normalt har i logesalen. Møtet ble gjennomført og da med en unik gjesteliste fra andre loger. Vi var hele 8 Rebekkaloger fra rundt om i landet med i møtet. 7 OM deltok. Nye vennskap ble skapt som har resultert i lange telefonsamtaler og diskusjoner om interessante logetema.

Hvordan skaper vi så stemning og verdighet i våre møter? Musikk er en svært viktig ingrediens. Vår UM Merethe Kildal satte seg raskt inn i hvordan man deler lyd/musikkfiler på Teams. Mangt et vakkert musikkstykke har vi fått oppleve med både lyd og bilde.

Vår kapellan Elin May Ursin har bidratt med meget gode temaer på etisk post. Dype personlige framføringer som har truffet oss rett i hjertet både som logemedlemmer og som de vi er i våre liv. Mang en tåre har trillet.

Storrepresentanten bidrar også med informasjon, refleksjon og gode tanker i møtene.

Den formelle delen av møtet avvikles innenfor en ramme på rundt 30 min og ledes av OM.

Ettermøter med lave skuldre og kanskje et glass vin er en viktig avslutning når vi har fysiske møter. Dette fant vi ut at vi måtte gjenskape også i våre Teamsmøter. Vår UM Merethe leder ettermøtene. Hun lager gode innhold med bursdagshilsener og sang, inviterte gjester som holder foredrag og loddsalg blant mange ting. Innholdet er koordinert med hovedtema i den formelle delen.

Eksempel på foredrag vi har hatt er introduksjon til yoga/meditasjon, Kulturhusdirektøren informerte om vårens program, presentasjon av Harstad

Tigers, kurs i borddekking via youtube organisert av UM. I møter der grader er tema holder UM/OM en liten tale som omhandler vennskap, kjærlighet og sannhet. Til Julemøtet og Venneaften laget UM bildekavalkader med fin musikk til. Sistnevnte var bilder som viste hvordan vårt logehus ser ut fra du kommer inn ytterdør, klubblokalene og logesalen. Begge bildekavalkader ble veldig godt mottatt av søstrene. I mangel på fysiske møter med inntektsbringende tiltak er vi i gang med gjennomføring av vårt 3 lotteri. Totalt har vi fått inn ca. kr 30.000 i løpet av dette siste året. Fantastisk synes vi. Gledelig var det derfor i høst at vi kunne tildele midler til 4 ulike organisasjoner.

Vi har gjennomført felles kollegiemøte med Rebekkaloge 81 Gjertrud Rask og Rebekkaloge 124 Hinnøy med fokus på felles utfordringer og samarbeid når vi kan starte med fysiske møter igjen. Vi har alle store etterslep med grader, juveler og innvielser. Godt å kunne samarbeide med våre søsterloger her i Harstad.

Vår ledestjerne gjennom denne vanskelige tiden har hele tiden vært våre budord Vennskap, Kjærlighet og Sannhet samt vår grunnsetning «Det du vil andre skal gjøre mot deg skal du også gjøre mot andre».

Vi er stolte av å delta i den store nasjonale dugnaden for vårt land, vår Orden, våre medmennesker og oss selv. Ta vare på dere selv kjære søstre og brødre. Snart er ventetiden over og vi kan gjenoppta vår normale virksomhet kanskje ved oppstart til høsten. Det blir veldig bra.

Til da – hold ut – bruk Teams

Å etablere et tredje Ordenshus øst i Agder – Distrikt 22

Av DSS Inge Kongsbakk

■ **Østregionens første ordenslokale ble innviet i 2.etg. i en bygård i sentrum av Tvedestrand den 1.10.1994 etter en betydelig arbeidsinnsats av ca. 30 brødre som utgjorde Tvedestrand og Risør Broderforening. Logen som ble instituert samme dato fikk navnet Odd Fellow loge nr. 128 Lyngør.**

I fem år ble dette logens faste tilholdssted med mange utrolige gode opplevelser. I tillegg til at Odd Fellow logen vokste i antall brødre, etablerte vi også et nært og godt samarbeid med Loge 120 Colin Archer i Larvik. Vi besøkte hverandre vekselvis vår og høst, og det utviklet seg til et godt vennskapsforhold.

Dette samarbeidet kom i stand ved at to gode venner, Bjørn Røisland (tv) og Dagfinn Bjørgsvik (th), knyttet disse båndene mellom logene. Det ble etter hvert klart at vi måtte se oss om etter andre lokaliteter, - lokalene ble for trange og leieforhold ble noe anstrengt.

Nye lokaler dukket opp på Sandvad ved Angelstad litt nord og øst i Tvedestrand

Etter fornyet innsats med mange dugnadstimer ble lokalene innviet og tatt i bruk høsten 1999, da også med en 5-års jubileumsfest på Tvedestrand Rådhus.

Et betydelig oppgraderingsarbeid ble utført på dette nye Ordenshuset, - tilkobling til off. vann/kloakk, graving med drenering på husets overside og legging av nytt tak. Hertil kom en betydelig oppgradering innvendig. Antall medlemmer økte og den 22.3.2003 ble Rebekkaloge nr. 116 Navigare instituert, og fikk innpass og medeierskap i Ordenshuset. Det gjorde en forskjell med Rebekkasøstre i huset, - ting vi brødre ikke var så veldig opptatt av kom på plass, - det være seg andre farger, gardiner, duker og dekorasjoner i spisesal og mye mer. Ordenhuset ble hyppig besøkt, -våre logevenner i Distrikt 22 var flittige gjester, og vår vennskapsloge i Larvik fortsatte med sine besøk, - og noen

ganger med nærmere 80 totalt i salen og til bords, knyttet vi ofte tette og nære bånd.

Årene gikk og veksten i begge logene tiltok, - og det ble mer og mer snakk om et Ordenshus med større arealer, - i det hele med mer plass. Logesal og spisesal viste seg etter vært å bli i minste laget, - og arbeidet på kjøkkenet var krevende.

Et bygg i sentrum av Tvedestrand ble vurdert, - et praktbygg eiet av Tvedestrand kommune, - og flere samtaler med kommunes administrasjon ble gjennomført.

Et betydelig forarbeid ble nedlagt, med budsjetteringer, møter og befaringer. Før vi egentlig helt hadde skrinlagt dette prosjektet, dukket det opp en annen mulighet. Frikirken på Akland, nær Risør, skulle selges, - og dette ble raskt et hett diskusjonstema.

Dette var det beste utgangspunktet vi hadde hatt noen gang, et bygg med stort areal og muligheter og med gode parkeringsarealer.

Vi så også muligheter i det tidligere kirkerommet til at det kunne bli distriktets «storsal».

Etter forutgående behandling i hver loge og etterfølgende fellesmøter, var det var liten tvil blant søstre og brødre, - dette måtte vi gå for.

Det nødvendige forarbeidet med budsjetter og utarbeidelser av vedtekter for Ordenhuset ble igangsatt, arbeidsgruppe ble nedsatt, og søknad til Stor Sire ble sendt.

Klarsignal ble gitt, og bud ble lagt inn. Etter samtaler med selger og vår lokale bankforbindelse ble huset til slutt kjøpt for kr 1.600.000,-. Aksjeselskap for huset ble stiftet, - vi var i gang.

Samme megler ble benyttet til å forestå salg av vårt eksisterende Ordenshus, - og etter relativt kort tid var huset solgt for kr 800.000,-

Vi var nå uten mulighet til å avholde møter, - men coronapandemien kom oss til litt hjelp.

Møter ble avlyst og utsatt på ubestemt tid. Anledningen ble godt benyttet, - dugnad ble igangsatt, og vårt «gamle» Ordenhus ble klargjort for utflytting.

Alt av inventar og utstyr ble pakket og flyttet til et leid lokale.

Det nykjøpte Ordenshuset skulle gjennomgå en betydelig forandring. Første trinn var å fjerne vegg til et tidligere kjøkken og fjerne en peis, slik at den planlagte spisesalen fikk den nødvendige størrelse.

Alle vegger og tak i hele bygget ble grunnet og malt.

Takhøyden i logesalen er på sitt høyeste ca. 6 meter, og en lift, ble innleid og løftet inn med kranbil til 2.etg. for å bli benyttet til tapetsering, og malerarbeid.

Kjøkkenavdelingen har fått stor fokus, da spesielt med tanke på hvor lite praktisk kjøkkenet var i vårt siste hus. Nytt gulvbelegg ble lagt, vegger kledd med plater som er vedlikeholdsvennlige, og

ny innredning og utstyr er nesten på plass.

Forut for denne installasjonen måtte vår egen rørlegger foreta nødvendige tilpasninger og etablering av toalett med vask for kjøkkenpersonalet.

Møtevirkosomheten i Odd Fellow Ordenen er arealkrevende. Vi har våre møter i logesal, måltidene inntas i spisesal, med påfølgende samtaler i en salong. Alle disse områder bør ha plass til omtrent likt antall.

Etter en liten meningsutveksling ble det klart at det var nødvendig med et tilbygg til bruk for salong. Tegninger ble laget og søknad om byggetillatelse ble sendt kommunen.

Grunnarbeidet med utskifting av masse samt drenering ble ferdig før årsskiftet, og etter at ringmur var støpt, tok det kun 18 dager før tilbygget var reist og ferdig utvendig!!

Det innvendige arbeidet med isolasjon, plating, maling, og legging av belegg vil bli utført på dugnad. Eksisterende vinduer i spisesal ble tatt ut og benyttet i tilbygg, og det ble åpnet opp adgang til salong, - nye 74 kvm var nå tilgjengelig.

Mens dette pågikk ble det utført et stort arbeid i logesalen. Vinduer ble fjernet og reposer bygget i tråd med anbefalinger om logesalens utforming. Ny dør med nødvendig luke for «tal her», ble innkjøpt og innsatt.

Sinnbilder og nytt kjedeled ble laget og plassert bak UMs stol.

Kjedeledet alene fikk en lengde på hele 1,75 m, og ble produsert på et lokalt trebåtbyggeri, - det ble et skikkelig smykke.

I tillegg til alt dette ble det produsert nye pulter til hver eneste stol i loges-

alen, - blant oss hadde vi en møbel-snekker som tok jobben på strak arm. Samtlige pulter ble laget i massiv eik, og tilpasset den enkeltes funksjon, - musikkansvarlige sin spesielle og Skattmester sin særdeles avanserte, som kombinert lysansvarlig.

OM har behov for ekstra plass til ulike rekvisitter, og denne pulten ble tilpasset dette formålet.

Alle stoler får innebygget lyslist. Med alle endringer i logesal, spisesal, kjøkken og nå også ny salong, fulgte det med et stort arbeid med tilpasning og bygging av det elektriske anlegg.

Med alle de behov vi har for lyssetting, er elektrikerarbeidet tidkrevende og

omfattende. En god innsats av våre elektrikerbrødre.

I tillegg til dugnadsinnsats fra flere faste deltakere, har prosjektledelsen hatt en stø hånd på det hele. Det er alltid mange meninger om løsninger, men en har hele tiden funnet veien videre i prosjektet.

For Overmester i Odd Fellow loge nr 128 Lyngør, har begrepet arbeidsantrekk fått et annet innhold de siste 5 måneder.

Vi er ikke helt i mål ennå, - men innvielse av vårt nye Ordenshus er foreløpig satt til 8. mai 2021.

Vi gikk og vi gikk

Av Olav Skevik

I Odd Fellows tankeverden ligger det ei sterk oppfordring til handling. Likevel kan det bli mest møter for de fleste (når ikke covid-19 hindrer oss), ritualer og bordseter. Da er det kontakten mellom medlemmene som er viktig. Men normalt må vi ut av logehusa for å gjøre noe bra i samfunnet. Her kommer et eksempel på slike enkle handlinger.

Fra venstre; Karsten Ødegaard (organisator og turgåer), Olav Skevik (forfatter og turgåer), Stein Sexe (samtalepartner og turgåer). Foto: Bia Ødegaard

For 8-9 år sia vart en av våre Eks Overmestre i Odd Fellow loge 44 Stein brått og alvorlig sjuk. Et slag rammer slik, og de nærmeste må som oftest tilpasse seg et nytt liv. Vanlig er det også at helsevesenet må bruke litt tid før de finner ut hva som er skadd og hvor stor skaden er.

I dette tilfellet viste det seg fort at den sjuke ikke kunne være heime. Han kunne gå like godt som før, men korttidsminnet var stort sett borte, og han fant ikke lenger heim om han gikk en liten tur alene. Det var ingen veg utenom plass på institusjon, han vart varig pasient.

Ganske fort kunne kommunen også gi litt anna hjelp. Det vart oppnevnt en støttekontakt som bl.a. kunne ta han med på små turer. Denne støttekontakten var også medlem av Odd Fellow loge 44 Stein og leder av Nevnd for omsorg da alt dette skjedde. Det var neppe tilfeldig at pasienten fikk en støttekontakt fra samme loge som han sjøl hørte til.

Eks. Storrepresentant Karsten Ødegaard satt altså i denne dobbeltrollen høsten 2012, og det var naturlig for ham å tenke gjennom sin og kanskje logens rolle. Kunne logen gjøre noe? Det vart utgangspunktet for en opp-

gave som logen tok på seg og som vi holder på med ennå.

Både institusjonen og br. Karsten så fort at en friluftsmann og elgjeger fikk altfor lite mosjon da han vart sittende inne på en institusjon, og det sammen med andre som ikke bevega seg så mye. Her kunne logen gjøre noe: Vi kunne ta med pasienten og gå turer.

Fra våren 2013 og fram til i dag har vi så gått mosjonsturer sammen med vår uheldige bror. Br. Karsten har organisert det heile tida, for hvert halvår har vi fått skjema med oppsatt dag og tid for hver tur. Første halvåret var vi fire personer som delte på turene. Hver gikk to turer i måneden slik at pasienten som gikk alle turene, fikk to turer i uka.

Herrelogene på Steinkjer har i flere år hatt ei samling hver torsdag der en del møtes til lunsjtid for å innta kaffe og vafler. Fram til og med 2015 vart pasienten henta på institusjonen for å være med på samlingene. De fungerer både som trivelige pratetimer og matpause.

Opplegget med turer har forandra seg litt etter hvert. Alt i 2014 var det åtte logebrødre som var med, og hver gikk en tur i måneden i stedet for to. Slik fungerte det lenge, heilt fram til høsten 2019. Deretter har vi delvis gått to og to sammen med pasienten, slik at nå i starten av 2021 er vi 11 logebrødre som deltar i opplegget.

Alt i alt er det 18 logebrødre som har vært med på tiltaket i kortere eller lengre tid. De fleste er brødre som kjente pasienten godt eller arbeide sammen med ham i aktive logear. En mindre gruppe på 8-10 personer tok seg av turene i mange år mellom 2014 og 2019. Men det er bare to personer som har vært med i alle år: Eks. Storrepresentantene Karsten Ødegaard og Stein Sexe. Som sagt har br. Karsten vært organisator, og han har også stått for kontakten med institusjonen.

Turene går heile året unntatt juli og august, og de går i all slags vær og føre. Men blir holka for farlig, finner vi på noe anna. Pasienten må bestemme farten, så den er aldri stor. Lengda kan variere, men som oftest tar de et sted mellom en halv time og en time. Noe av hensikten

med turene er at vi skal prate, trene språket. Og pasienten kan fortelle livfullt om barndom og ungdom, der husker han godt og kan fortelle med rikt språk.

I alle år var vi inne på institusjonen og henta pasienten til turene. Det hendte vi hjalp til å kle på, og det kunne ta tid å få på sko. Dette forandra seg i fjor, pga. covid -19, da kunne vi ikke gå inn på institusjonen lenger. Nå ringer vi på og venter utafor til pasienten kommer fullt påkledd til turen. Og han er like blid enten vi kommer inn eller møter han ved ytterdøra.

Det er ingen stor sak for hver enkelt av oss å gå en liten tur med en gammel logebror en gang for måneden. Men samla blir det litt mosjon for han vi tar med oss, og institusjo-

nen har i alle år vært glad for at vi gjør det, det samme gjelder kona til pasienten. Og det har vært trivelig å møte de ansatte. Dessuten kan det snike seg inn noen tanker: De som bur her er ikke eldre enn meg, når er det min tur?

Tenker vi slik, er det kanskje viktig at vi tar på oss slike småoppgaver, både for logen og for oss deltakere. Her er et par trekk i logens grunnleggende etikk vi bør tenke over. For det første skal vi «besøke de syke» og «hjelp de trengende».

For det andre har vi nevnt at logen legger stor vekt på handling, «--- ord er ikke nok, men at disse lærdommer må omsettes i handling». Slik står det i formålet vårt. Plassert inn slike overordna etiske målsettinger er kanskje ikke de små vandreturene våre noen liten sak.

Tid for å oppgradere lyset i logesalen?

FØR

ETTER

Flott lys / Enkelt å styre både lys, musikk og mikrofoner.

Egenutviklet PC-basert program spesielt for loger: Lys, musikk og mikrofoner styres enkelt fra en touch-skjerm.

Alle "scener" programmeres på forhånd, slik at det blir enkelt å styre lys og musikk.

Kan styre alt av lys, spotter (faste eller styrbare), sinnbilder, altseende øye, stjernehimmel, mikrofoner ... Kort sagt: Alt som går på strøm.

Leverer også det dere trenger av mikrofoner, teleslynge, for sterkere og høyttalere.

Ta kontakt for mer info:
www.bergeslysoglyd.no
Epost: lysoglyd@famberge.net

Tlf. 046 07 939

BERGES
Lys og Lyd AS

Herold i Odd Fellow loge 40 Vern

Turen vi pleide å gå

senmyr.no foto: Nilsen & Rix

Gode minner kan være tunge å bære. Når en nær har gått bort, vil det dukke opp mange spørsmål.

Hos oss får du svar på det du lurer på i forbindelse med en begravelse. Les mer på **jolstad.no**.

JØLSTAD
begravelsesbyrå

Rebekkaloge nr. 128

Sarah og annerledesåret

Av Sekretær Marit Hellum, Rebekkaloge nr 128 Sarah, Gjøvik

■ Vi vet alle hva som skjedde 12. mars 2020

Den 11. mars 2020 møttes vi til en Sarah-aften i logehusets kjellerstue. Sarah-aften er en uformell samling med temaer om logen og ulike oppgaver og roller, men like viktig er det å treffes, bli bedre kjent og ha det hyggelig. Vi var litt i tvil om vi skulle gjennomføre dette møtet, men i ettertid var vi glade for at vi faktisk fikk det til siden det ble siste treff på en stund.

På terminlista utover våren sto blant annet Innvielse, tildeling av DGVG og 40-års VeJu. Hva kom til å skje videre nå? Hvor lenge blir alt nedstengt, hvordan holder vi kontakt med søstrene, hvordan tar vi vare på hverandre, hva kan vi få til av aktiviteter så fort det åpnes for det ... Nå måtte vi kaste oss rundt og tenke nytt. Alle i EK fikk en liste med søstre de skulle holde kontakt med og slik holde seg orientert om hvordan alle hadde det i den nye hverdagen. Dette gikk fint, og så langt har heldigvis ingen av våre søstre vært syke med Covid-19.

Til påske 2020 laget EK et påskebrev som ble sendt alle søstrene våre pr epost. I det hele tatt har e-post og telefon vært flittig benyttet til kontakt og informasjon i denne tiden. Hva med møter for EK da? Teams; det høres jo greit ut, men får vi det til å fungere bra? Etter litt prøving og feiling i forkant for å lære, gjennomførte EK sitt første møte på Teams i april. Det ble en ny og vellykket erfaring for flere av oss. I slutten av mai var det såpass lite

koronasmitte i vårt område at det var lov å arrangere private samlinger innenfor strenge rammer. Logehuset på Gjøvik har en flott kjellerstue med god plass, der var det mulig å organisere en hyggelig sommeravslutning samtidig som alle smittevernregler ble strengt overholdt. Vi hadde på dette tidspunktet to søkere som ventet på innvielse, de deltok også på sommermøtet vårt.

Høsten kom og vi var spente på hva som ville skje. Så kom muligheten vi ventet på: Vår OM Jorunn Hauberg Sveen var rask til å søke DSS om lov til å arrangere logemøter, sendte med detaljert plan for smittevern, og svaret var ja! Fem møter klarte vi gjennomføre i perioden 17. september til 29. oktober. To nye søstre ble innviet, to søstre mottok DGVG, en søster mottok DEKG og vi hadde en fin venneaften med 7 gjester. Det var nødvendig med en god del tilpasninger for å få til disse møtene. Det vi opplevde var at høytiden og stemningen i like fullt monn var til stede selv om det ble litt annerledes. Det siste møtet gjennomførte vi uten ettermøte og med

meget strengt smittevernregime. Vi må berømme vår Nevnd for Utadvendt Arbeid, som er en gjeng positive søstre med masse gode ideer og stor gjennomføringsevne. De har vært aktive hele perioden. På deres initiativ har vi strikket og levert oransje skjerf til Kirkens Bymisjon, og arrangert en vellykket julemiddag for arbeiderne hos Kirkens Bymisjon. Videre organiserte nevnden en digital utlodning utover høsten. Og nå er det arbeid i gang med et lappeteppe (eller to) som skal være innvielsespresang til Fontenehuset på Gjøvik når de flytter til nytt hus om noen måneder. PULS - Ditt værested – Gjøvik har også blitt tilgodesett med et bidrag denne perioden.

Etter venneaften i oktober fikk vi fire søkere som nå var klare for innvielse. Etter terminlisten skulle det skje på julemøtet 10. desember. Men det møtet var jo ikke mulig å gjennomføre, så hva kunne vi gjøre i stedet? Jo, det ble en mindre sammenkomst med gløgg og småkaker for de fire sammen med faddere og EK. Våre to nyeste søstre deltok

også. Samme kveld ble det foretatt loddtrekning etter høstens lotteri. Det ble også fordelt juleposer med sjokolade og julehilsen som alle søstrene skulle få på døren før jul. Det må nevnes at alle juleposene var sydd og pakket av vår omsorgsfulle og rause OM Jorunn.

Hvordan kunne vi lage uformelle møteplasser? Ikke noe kan erstatte logemøtene, men vi trengte alternative muligheter for å treffe hverandre. Å gå tur er fint; derfor ble det fast treffsted tirsdager kl. 12.00 på Mjøsstranda. Hvor mange som kommer varierer, men det er alltid noen. Nå er det jo ikke alle som har anledning til en tur midt på dagen, derfor ble det også faste treff utendørs på Øverby (Gjøvik) på torsdagskvelder. De som vil kan rusle seg en tur til fots eller på ski, og ellers er det mulighet for å tenne bål og hygge seg.

Vi bor jo noe spredt, og det passer ikke for alle å dra til Gjøvik for å gå tur. Selv om de fleste bor i Gjøvik har vi søstre både på Østre Toten og Vestre Toten, samt et par i

Søndre Land. Gruppen fra V. Toten hadde allerede i lang tid hatt faste ukentlige treff på en kafe på Rau-foss. Tanken om å dele oss i mindre grupper etter ide fra «Raufoss-gjengen» ble lansert på et EK-møte og straks bifalt. Hver gruppe fikk en kontaktperson som planlegger og organiserer møte for sin gruppe. Slik kan vi holde kontakt og treffes trygt i mindre grupper.

Så langt alt vel. Men vi savner logen og gleder oss til kunne møtes i logesalen igjen.

Tiden vi har vært gjennom har satt søkelys på behov for kommunikasjon, informasjon, involvering og samarbeid på en annen måte enn før. Alt er jo så mye enklere når vi treffes hver 14. dag. Vi synes selv at vi har klart oss bra gjennom dette så langt, takket være det gode samholdet, positiviteten og interessen for å bidra som preger Rebekkaloge nr 35 Sarah. Vi har tenkt i nye baner og skaffet oss erfaringer som vi tar med oss videre.

Til slutt litt fakta om Rebekkaloge nr 35 Sarah: Vi ble instituert 11.11.2011 og holder våre møter i logehuset på Gjøvik. Vår moderloge er Arnica. Vi startet med 30 medlemmer, i dag er vi 45 og medlemstallet har holdt seg forholdsvis stabilt de siste årene. Vi har en historiekomite som skriver Rebekkaloge nr 35 Sarah sin historie, den skal være klar til 10-års jubileet til høsten. Gjennomsnittlig fremmøteprosent for fjorårets 10 møter var 65,5 %.

Vi lager merker og emblemer i sølv og emalje.
Alt lages for hånd på verkstedet, hvor norsk
håndverk og kvalitet står i fokus.

Ta kontakt for mer info:

Tlf: 22 17 50 50

Email: opro@opro.no

www.emaljesmykker.no

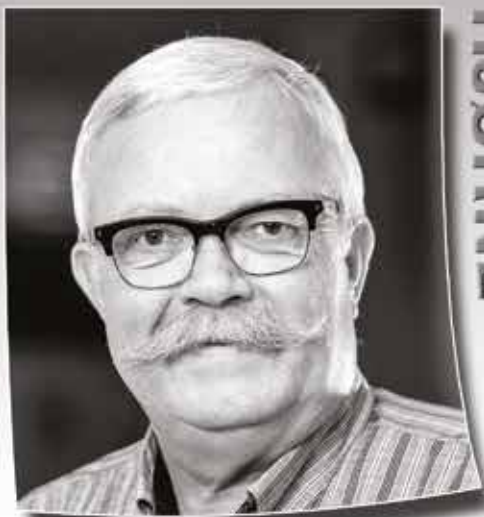
Opro
Norske emaljesmykker
Siden 1976

Ikke la stolen din stå tom i logen!

Møt så ofte du kan!

REDAKTØRENS

HJØRNE

Mennesket vil bli sett

Det er en iboende egenskap blant oss. Helt fra vi er nyfødt, søker vi blick og anerkjennelse. Vi søker kontakt og vi søker kjærlighet, omsorg og bekreftelse. Og dette følger oss i større eller mindre grad gjennom hele livet.

Og noen ganger skjer det at vi selv velger å fortelle hvem vi er. Og selvsagt skal vi lytte til, for det kommer fra hjerte.

Behovet for å bli sett, er med oss også i Ordenen. Vi har et ønske om at noen ser oss og det vi bidrar med. Vi ønsker at vår mening skal bli hørt og respektert. Og det merkelige er at vi bruker de samme teknikker som et barn for å få til å bli sett. Går det ikke med det gode, så går det sikkert med å være obsternasig.

I vår Orden er det et hederstegn å få Veteranjuvel. Det er jo beviset på at vi har lang erfaring og forhåpentligvis solid kunnskap om Ordenen. Men husk på at kriteriet for å motta Veteranjuvelen er kynisk enkel: Betal din kontingent og hold deg i live. Ikke til forkleinelse for de som bærer 50-60 og til og med 70 års Veteranjuveler. Men det sier altså ikke noe om levd ordensliv utover antall års betalt medlemskap. Så å påberope seg kunnskap på bakgrunn av en VeJu, er en hersketeknikk og ikke et argument.

Ordenen endrer seg på 50-70 år på godt og ondt. Det kan være vanskelig å akseptere at Ordenen endrer seg for å være relevant i det samfunnet som er i dag. Samfunnet er ikke det samme i 2021 som i 1971. Menneskene har ikke de samme referansepunkter, de har en annen holdning til autoriteter og ikke minst faller man ikke for dogmatiske holdninger. I 60-70 årene var det normalt at konen var

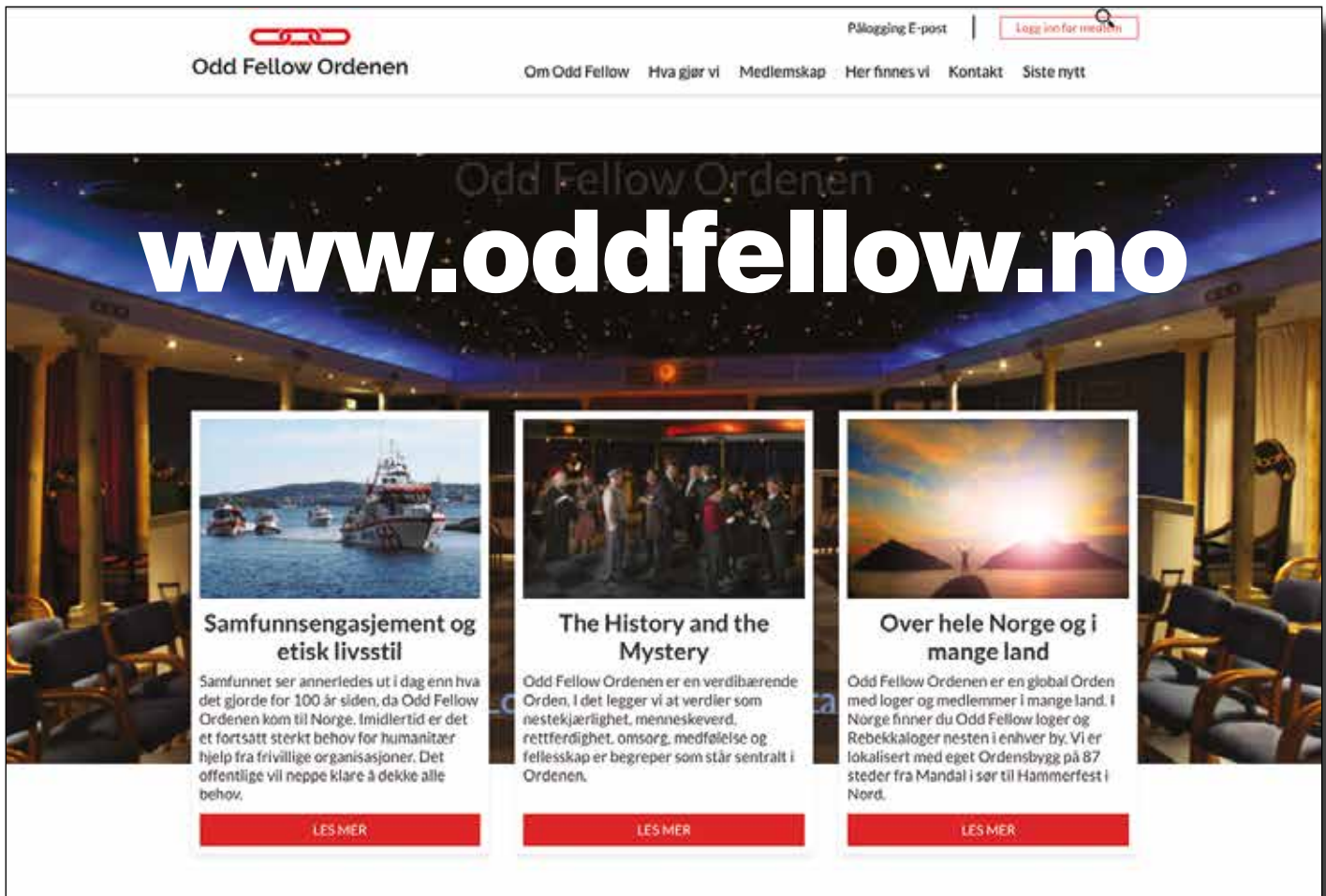
hjemme og passet barn til de var vel ute av studiene på Blindern. Det var normalen. Fritidstilbudet til barn og ungdom var i hovedsak idrett og menighetstreff. Ellers måtte ungene finne på tingene selv. I dag er både barns, ungdoms og voksnes fritid organisert og styrt. Selv om mye av arbeidet i hjemmene er automatisert og gjort mindre tids- og arbeidskrevende, lever vi et hektisk liv. Vi skal rekke så mye.

Samfunnet rundt oss er også forandret. Det er ikke lenger det trygge, gode naboskapet hvor nabokona sa ifra om pjokken hadde oppført seg dårlig i gata. Hver familie lever sitt liv i stor grad i egen kohort og i de organisasjonene de er med i for fritidsaktivitet. For ikke å snakke om treningsstudioer – som skal besøkes minst 3 dager i uka. I weekenden er det å dra på hytta i Valdres eller Hafjell. Det blir ikke mye tid igjen til andre aktiviteter. Den norske kirke merker et dramatisk fall i antall medlemmer som deltar på søndagsgudstjenester. Bare de siste 5 årene er fallet tett på 20%. Og det er i denne symbiosen som Odd Fellow Ordenen gjerne vil rekruttere medlemmer fra.

Utdanningsnivået i Norge er høyt. Antall studenter som tar mastergrad er sterkt økende. 35 % i aldersgruppen 19-25 år er studenter på høyere utdanning. Det betyr også at de menn og kvinner som vi forsøker å rekruttere til Odd Fellow Ordenen krever at vi kan forklare på en grei måte hvorfor de skal bli medlem. Det vil være en klar «pigg-tråd» for en søker å få vite at vi som allerede er medlemmer skal vurdere om du får lov til å bli med, på bakgrunn av omdømme, økonomi og anbefalinger. Derfor er en åpnere rekrutteringsprosess helt nødvendig for å fornye Ordenens medlemsmasse og ikke minst fornye måten vi driver logearbeid og Ordensarbeid på. Neste generasjons medlemmer krever innflytelse, deltakelse, åpenhet og rettferdighet. Men det betyr ikke at vår historie, vår egenart og vårt rituelle arbeid skal endres. For det har verdi også for dagens Odd Fellows.

Å fokusere på at Odd Fellow Ordenen er en verdibærende orden, der medmenneskelighet, universell rettferdighet, toleranse, respekt og fellesskap, aspirerer dagens Odd Fellows mer enn hemmeligheter og skjulte inntaksprosesser. Det kan være vanskelig å akseptere en slik utvikling av Ordenen når man har vært med lenge. Men Ordenen har alltid endret seg til alle tider. Så egentlig har Knausgård rett når han sier: «Det er jo slik at verden forandres ikke, men vår måte å betrakte den på, forandres.» Således være det.

Dag-Runar Pedersen
Redaktør

The screenshot shows the homepage of the Odd Fellow Ordenen website. At the top, there is a navigation bar with links: Om Odd Fellow, Hva gjør vi, Medlemskap, Her finnes vi, Kontakt, and Siste nytt. A search bar is also present. The main header features the website's name and a large URL: **www.oddfellow.no**. Below the header, there are three featured articles, each with a thumbnail image and a red 'LES MER' button.

Samfunnsengasjement og etisk livsstil

Samfunnet ser annerledes ut i dag enn hva det gjorde for 100 år siden, da Odd Fellow Ordenen kom til Norge. Imidlertid er det et fortsatt sterkt behov for humanitær hjelp fra frivillige organisasjoner. Det offentlige vil neppe klare å dekke alle behov.

LES MER

The History and the Mystery

Odd Fellow Ordenen er en verdibærende Orden, i det legger vi at verdier som nestekjærlighet, menneskeverd, rettferdighet, omsorg, medfølelse og fellesskap er begreper som står sentralt i Ordenen.

LES MER

Over hele Norge og i mange land

Odd Fellow Ordenen er en global Orden med loger og medlemmer i mange land. I Norge finner du Odd Fellow loger og Rebekkaloger nesten i enhver by. Vi er lokalisert med eget Ordensbygg på 87 steder fra Mandal i sør til Hammerfest i Nord.

LES MER

MEDIAINFORMASJON:

De Tre Kjedeledde er Odd Fellow Ordenens medlemsblad og sendes til medlemmene 4 ganger pr. år. Antall blader som blir distribuert er 20.000. Det er dokumentert at bladet også leses av familiemedlemmer, venner og bekjente, slik at den effektive målgruppen er ca. 50.000 lesere. Lesergruppen utgjør en attraktiv og kjøpesterk målgruppe, med en lav risikoprofil.

Priser og formater (netto):

Tekstsideannonser (bredde x høyde, mål i mm)

1/1 side utfallende	(216x303)	12.600,-
satsformat	(186x256)	12.600,-
1/2 side stående	(90x186)	7.800,-
liggende	(186x125)	7.800,-
1/4 side stående	(90x125)	4.500,-
liggende	(186x 56)	4.500,-

Annonsemateriellet kan leveres som manus og fotos, de må være høyoppløslige.

Leveres annonsen som ferdig materiell må PDF være høyoppløslig og EPS-format i 300 dpi.

Merverdiavgift:

De Tre Kjedeledde er fritatt for mva.

Utgivelsesplan 2021

UTGAVE	MATR.FRIST	UTGIVELSE
Nr 1/2021	05.03.21	29.03.21
Nr.2/2021	04.06.21	28.06.21
Nr 3/2021	10.09.21	04.10.21
Nr 4/2021	12.11.21	06.12.21

Opplag: 1.9000 eks
Format: 210x297 mm

Ansvarlig utgiver:

Odd Fellow Ordenen
Stortingsgaten 28, 0161 Oslo
Org nr 871 435 162

Redaksjonen:

Redaktør: Dag-Runar Pedersen
Epost: redaktor@oddfellow.no
Redaksjonssekretær: Knut Aslak Wickmann
Layout: Pål Haugs
Trykk: SIA UnitedPress Tipografija & SIA Corporate
Distribusjon: Posten-Bring

B-BLAD

RETURADRESSE:
DE TRE KJEDELEDD
STORTINGSGATEN 28
0161 OSLO

Ettersendes ikke ved varig adresseendring,
men sendes tilbake til senderen med
opplysninger om den nye adressen.

For vi bærer det
alltid med oss, det håpet –
at noen kommer vandrende
inn i sjelen vår en dag,
kikker seg rundt og tenker
«her var det godt å være»
- og bare slår seg ned.

© stjernekest